



# MONITORUL OFICIAL

## AL

# ROMÂNIEI

Anul 172 (XVI) — Nr. 288

PARTEA I  
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 1 aprilie 2004

### SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI	
61.	— Ordin privind punerea în aplicare a regulamentelor și instrucțiunilor Consiliului Concurenței, elaborate în baza Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare .....	2-63

# ACTE ALE CONSILIULUI CONCURENȚEI

## CONSILIUL CONCURENȚEI

### ORDIN

**privind punerea în aplicare a regulamentelor și instrucțiunilor Consiliului Concurenței, elaborate în baza Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare**

În baza:

- Decretului nr. 57/2004 pentru numirea membrilor Plenului Consiliului Concurenței;
  - prevederilor art. 21 alin. (4) lit. f), ale art. 28 alin. (1), (2) și (3) și ale art. 29 alin. (1) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare;
- având în vedere avizul favorabil al Consiliului Legislativ,

**președintele Consiliului Concurenței** emite următorul ordin:

Art. 1. — În urma adoptării în Plenul Consiliului Concurenței se pun în aplicare următoarele regulamente și instrucțiuni, prevăzute în anexele nr. 1, 2, 3, 4 și 5\*), care fac parte integrantă din prezentul ordin:

— Regulament de organizare, funcționare și procedură al Consiliului Concurenței;

— Regulament privind stabilirea și perceperea tarifelor pentru procedurile și serviciile prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996 și regulamentele emise în aplicarea acesteia;

— Instrucțiuni cu privire la definirea pieței relevante, în scopul stabilirii părții substanțiale de piață;

— Instrucțiuni privind modul de aplicare a regulilor de concurență acordurilor de acces din sectorul de comunicații electronice — cadrul general, piețe relevante, principii;

— Instrucțiuni date în aplicarea prevederilor art. 33 din Legea concurenței nr. 21/1996, cu privire la calculul taxei de autorizare a concentrărilor economice.

Art. 2. — Compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței vor urmări punerea în aplicare a prevederilor prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin, regulamentele și instrucțiunile menționate la art. 1 vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului Concurenței,  
**Mihai Berinde**

București, 26 martie 2004.  
Nr. 61.

\*) Anexele nr. 1, 2, 3, 4 și 5 sunt reproduse în facsimil.

## REGULAMENT

### de organizare, funcționare și procedură al Consiliului Concurenței

În temeiul art.23 alin.(1) și al art.28 alin.(2) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Concurenței adoptă prezentul regulament:

#### CAPITOLUL I Dispoziții generale

##### ARTICOLUL 1

(1) Administrarea și punerea în aplicare a Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare și a Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificările și completările ulterioare, sunt încredințate Consiliului Concurenței, ca autoritate administrativă autonomă în domeniul concurenței, cu personalitate juridică.

(2) În cuprinsul prezentului regulament ori de câte ori se va face trimitere la Legea concurenței nr. 21/1996 și la Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, se va înțelege legile respective cu modificările și completările ulterioare.

(3) Consiliul Concurenței este organizat și funcționează conform legii și prevederilor prezentului regulament.

##### ARTICOLUL 2

Consiliul Concurenței urmărește, conform legii, protecția și stimularea concurenței, pentru asigurarea unui mediu concurențial normal și promovarea intereselor consumatorilor.

##### ARTICOLUL 3

Consiliul Concurenței are atribuțiile prevăzute de Legea concurenței nr.21/1996 și de Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat.

## ARTICOLUL 4

Organizarea, structura și procedurile de funcționare ale Consiliului Concurenței trebuie să asigure realizarea atribuțiilor prevăzute de legea concurenței și de legea ajutorului de stat.

## CAPITOLUL II Structura Consiliului Concurenței

### ARTICOLUL 5

(1) Consiliul Concurenței își desfășoară activitatea prin următoarele structuri cu caracter funcțional și operațional: direcții, servicii, compartimente și module.

(2) Organele de conducere și decizie ale Consiliului Concurenței sunt: plenul, comisiile și președintele.

(3) Funcțiile de execuție din structura funcțională sunt: inspector de concurență, consilier juridic, referent.

(4) Funcțiile de execuție din structura operațională sunt: contabil, referent, secretar, arhivar, curier, șofer, personal administrativ.

(5) Consiliul Concurenței își desfășoară activitatea, deliberează și ia decizii în plen și în comisii.

(6) Președintele Consiliului Concurenței ia decizii în condițiile prevăzute de lege. Ordinele și deciziile Consiliului Concurenței prin care se dispun măsuri și se aplică sancțiuni se semnează de către președinte.

### Plenul Consiliului Concurenței

### ARTICOLUL 6

(1) Plenul Consiliului Concurenței este un organ colegial fiind format din 7 membri, după cum urmează: un președinte, 2 vicepreședinți și 4 consilieri de concurență. Membrii plenului Consiliului Concurenței sunt numiți de către Președintele României, prin decret, la propunerea Guvernului, potrivit art.18 alin.(1) din Legea Concurenței nr.21/1996.

(2) Plenul, ca organ al Consiliului Concurenței, are atribuții deliberative și de decizie.

(3) Plenul Consiliului Concurenței are următoarele atribuții:

- a) examinează rapoartele de investigație, cu eventualele obiecții formulate la acestea, și decide asupra măsurilor de luat;
- b) autorizează concentrările economice;
- c) adoptă deciziile prevăzute de Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat;
- d) sesizează instanțele judecătorești în aplicarea prevederilor art. 7 din Legea Concurenței nr.21/1996 și în aplicarea art.17 alin.(1), art.18 alin.(2), alin.(3) și ale art.19 alin.(1) din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat;
- e) adoptă punctele de vedere, recomandările și avizele de formulat în aplicarea dispozițiilor Legii Concurenței nr.21/1996;
- f) adoptă punctele de vedere și avizele de formulat în aplicarea dispozițiilor Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat;
- g) examinează categoriile de înțelegeri, deciziile luate de asociațiile de agenți economici și practicile concertate propuse pentru exceptare;
- h) analizează proiectele de acte normative sau cu caracter reglementar privind activitatea Consiliului Concurenței sau interesând activitatea acestuia, propuse spre adoptare;
- i) analizează încălcările prevederilor art. 9 din Legea Concurenței nr.21/1996;
- j) sesizează autoritatea emitentă a unui act normativ prin care se instituie măsuri de ajutor de stat care nu au fost notificate sau interzise prin decizia Consiliului Concurenței;
- k) examinează raportul anual asupra situației concurenței și raportul anual privind ajutoarele de stat acordate în România.

(4) Plenul Consiliului Concurenței constată săvârșirea contravențiilor prevăzute la art.56 alin.(1) lit.a) și b) din Legea Concurenței nr.21/1996, individualizează și aplică amenda.

### **Președintele Consiliului Concurenței**

#### **ARTICOLUL 7**

(1) Președintele Consiliului Concurenței angajează patrimonial, prin semnătura sa, Consiliul Concurenței ca persoană juridică și îl reprezintă ca instituție publică în fața persoanelor fizice și juridice, a autorităților legislative, judiciare și administrative, precum și a altor instituții românești și străine, a organismelor și organizațiilor internaționale.

(2) Ordinele și deciziile Consiliului Concurenței, prin care se dispun măsuri și se aplică sancțiuni, se semnează de către președinte, iar reglementările adoptate de către Consiliul Concurenței sunt puse în aplicare, suspendate ori abrogate prin ordin al președintelui.

(3) În cadrul Consiliului Concurenței, președintele este singurul care poate exercita prerogative disciplinare asupra personalului, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Legea nr.188/1999 privind statutul funcționarilor publici, republicată și de legislația muncii.

(4) Președintele Consiliului Concurenței ordonă efectuarea de investigații, desemnează raportorul pentru fiecare investigație și poate recomanda, în cazuri justificate, un termen de finalizare a investigației, în funcție de specificul fiecărui caz.

(5) Președintele Consiliului Concurenței conduce ședințele plenului, supune la vot propunerile membrilor plenului și controlează aplicarea efectivă a deciziilor adoptate, dispunând măsurile adecvate.

(6) În caz de absență ori de indisponibilitate a președintelui, reprezentarea legală a Consiliului Concurenței revine unuia dintre vicepreședinți, desemnat de președinte pentru durata absenței sau a indisponibilității.

(7) Președintele Consiliului Concurenței poate delega puteri de reprezentare oricăruia dintre vicepreședinți, consilieri de concurență, inspectori de concurență sau altor salariați, mandatul trebuind să menționeze expres puterile delegate și durata exercitării lor.

(8) Președintele Consiliului Concurenței își poate organiza, în regimul prevăzut de dispozițiile legale în materie, Cabinetului demnitarului.

### **Comisiile Consiliului Concurenței**

#### **ARTICOLUL 8**

(1) Consiliul Concurenței își desfășoară activitatea și în Comisii, în scopul aplicării sancțiunilor pentru contravențiile prevăzute la art.55 lit.a) și la art.56 alin.(1) lit.c), precum și a amenzilor cominatorii prevăzute la art.59 din Legea Concurenței nr.21/1996.

(2) În cadrul Consiliului Concurenței funcționează Comisia responsabilă pentru domeniul Fuziuni și Antitrust și Comisia responsabilă pentru domeniul Ajutorului de Stat.

(3) Comisiile sunt formate din trei membri ai Consiliului Concurenței, dintre care: un vicepreședinte și doi consilieri de concurență, desemnați de președinte, și sunt conduse de către vicepreședintele desemnat.

(4) În caz de absență ori de indisponibilitate a unuia dintre membrii comisiei, președintele Consiliului Concurenței va stabili, prin ordin, o altă componentă a comisiei respective.

(5) Desemnarea comisiei se face de către președinte, pentru fiecare caz în parte, comisie care rămâne astfel constituită, afara de situația prevăzută la alin. (4).

(6) Convocarea comisiei se face de către vicepreședinte. Programul deliberărilor, precum și materialele ce vor fi analizate se transmit tuturor membrilor cu cel puțin două zile înainte de întrunirea comisiei.

(7) Comisia Consiliului Concurenței poate funcționa numai în formație completă, luând hotărâri cu majoritate.

(8) Comisiile constituite potrivit art.21 alin.(1) și alin.(2) din Legea Concurenței nr.21/1996, au următoarele atribuții:

a) examinează în activitățile preliminare, notificările, sesizările și orice alte acte adresate Consiliului Concurenței în temeiul Legii Concurenței nr.21/1996 și a Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat, soluționându-le potrivit dispozițiilor legale;

b) examinează practicile anticoncurențiale, concentrările economice, omisiunea notificării unei concentrări economice;

c) propun acordarea derogării de la regula instituită la art.16 alin.(4) din Legea Concurenței nr.21/1996;

d) aplică amenzile cominatorii conform art.59 din Legea Concurenței nr.21/1996, amenzile pentru omisiunea notificării operațiunilor de concentrare economică și amenzile pentru începerea unei operațiuni de concentrare declarată incompatibilă cu Legea Concurenței nr.21/1996 printr-o decizie a Consiliului Concurenței;

e) alte sarcini încredințate comisiilor de către plenului Consiliului Concurenței sau de către Președinte.

(9) Plângerile și sesizările referitoare la practici anticoncurențiale, primite de către Consiliul Concurenței, se soluționează printr-o procedură ce cuprinde, după caz, următoarele faze:

- a) analizarea acestora de către direcțiile de specialitate care, în termenele legale, înaintează comisiei coordonatoare propunerea de soluționare a cazului: respingerea plângerilor care nu prezintă suficient teme de fapt și de drept sau declanșarea unei investigații;
- b) în cazul în care propunerea este aceea de respingere a sesizării/plângerii, întrucât, pe baza informațiilor pe care le are în posesie, nu sunt suficiente temeiuri pentru a justifica declanșarea unei investigații, comisia va informa autorul plângerii despre intenția sa de a propune respingerea plângerii, inclusiv despre motivele care stau la baza acestei intenții și va stabili un termen limită în cadrul căruia acesta să își prezinte punctul de vedere în fața Comisiei;
- c) propunerea Comisiei se înaintează președintelui Consiliului Concurenței, în vederea emiterii, de către acesta, a deciziei de respingere a plângerii sau a ordinului de declanșare a unei investigații;

(10) Notificările operațiunilor de concentrare economică, primite de către Consiliul Concurenței, se soluționează printr-o procedură ce cuprinde, după caz, următoarele faze:

- a) analizarea acestora de către direcțiile de specialitate care, în termenele legale, înaintează comisiei coordonatoare propunerea de soluționare a cazului: emiterea unei decizii de neintervenție, a unei decizii de neobiecțiune sau declanșarea unei investigații;
- b) propunerea Comisiei se înaintează președintelui Consiliului Concurenței, în vederea emiterii, de către acesta, a deciziei de neintervenție, a deciziei de neobiecțiune sau a ordinului de declanșare a investigației.

(11) Propunerile Comisiei referitoare la respingerea sesizărilor sau a plângerilor, precum și cele privind emiterea unor decizii de neintervenție sau de neobiecțiune în cazul operațiunilor de concentrare economică notificate nu se dezbate în Plenul Consiliului Concurenței.

## ARTICOLUL 9

În vederea exercitării atribuțiilor sale, Consiliul Concurenței dispune de aparatul propriu, alcătuit din compartimente de specialitate (funcționale) și compartimente operaționale, conform organigramei prevăzute în anexa, care face parte integrantă din prezentul regulament.



**CAPITOLUL III****Organizarea direcțiilor de specialitate, a celor operaționale și a compartimentului Audit Public Intern****ARTICOLUL 10**

(1) Direcțiile de specialitate ale Consiliului Concurenței sunt: Direcția Bunuri de Consum, Direcția Servicii, Direcția Industrie și Energie, Direcția Autorizare Ajutor de Stat; Direcția Raportare, Monitorizare și Control Ajutor de Stat; Direcția Cercetare - Sinteze; Direcția Juridic-Contencios; Direcția Relații Externe și Integrare Europeană; Direcția Monitorizare Teritorială.

(2) În compunerea Consiliului Concurenței intră, de asemenea, și inspectoratele teritoriale, care sunt unități exterioare (teritoriale) ale Consiliului Concurenței, făcând parte din acesta. Acestea acționează în limitele competențelor și atribuțiilor prevăzute de dispozițiile legale, activitatea lor fiind coordonată și îndrumată de către Direcția Monitorizare Teritorială.

(3) Direcțiile operaționale ale Consiliului Concurenței sunt: Direcția Buget, Resurse Umane și Direcția Administrativă. Aceste direcții, împreună cu: Serviciul secretare de cabinet, Serviciul Relații Publice și Protocol, Servicii Generale, Biroul Documente Secrete, Arhivele și Magazia de materiale alcătuiesc Secretariatul general, care este condus de către un secretar general.

(4) În cadrul Consiliului Concurenței funcționează Compartimentul Audit Public Intern.

**Direcțiile Consiliului Concurenței****ARTICOLUL 11**

(1) Direcția Bunuri de Consum, Direcția Servicii și Direcția Industrie și Energie sunt coordonate de către un vicepreședinte și doi consilieri de concurență, desemnați pentru domeniul fuziuni și anti-trust.

(2) Direcția Autorizare Ajutor de Stat și Direcția Raportare, Monitorizare și Control Ajutor de Stat sunt coordonate de către un vicepreședinte și doi consilieri de concurență, desemnați pentru domeniul ajutor de stat.

(3) Direcția Relații Externe și Integrare Europeană, Direcția Juridic – Contencios, Direcția Cercetare - Sinteze și Direcția Monitorizare Teritorială sunt coordonate de către președintele Consiliului Concurenței.

(4) În cadrul fiecărei Direcții se pot constitui, prin ordin al Președintelui Consiliului Concurenței, la solicitarea directorului, compartimente și module de lucru, acestea din urmă specializate pe anumite domenii de activitate. În cazul în care nu mai sunt necesare, pot fi desființate sau înlocuite cu alte module.

(5) Direcția Servicii, Direcția Bunuri de Consum și Direcția Industrie și Energie au atribuții referitoare la:

- a) aplicarea strategiei generale stabilite în Plenul Consiliului Concurenței;
- b) desfășurarea de activități de cunoaștere a piețelor, în vederea detectării existenței unor fenomene sau practici de natură avea efecte anticoncurențiale;
- c) analizarea cererilor sau a plângerilor, denunțând, respectiv acuzând o practică anticoncurențială și elaborarea de propuneri, pe baza celor constatate, în vederea adoptării de măsuri în aplicarea art.46 din Legea Concurenței nr.21/1996;
- d) analizarea notificărilor operațiunilor de concentrare economică, în baza procedurii stabilite prin regulament și elaborarea de propuneri, pe baza celor constatate, în aplicarea prevederilor art.51 din Legea Concurenței nr.21/1996;
- e) analizarea și elaborarea de propuneri pentru aplicarea prevederilor art. 12 lit.(b) și art. 16 alin.(5) din Legea Concurenței nr.21/1996;
- f) desfășurarea activităților de investigație în conformitate cu Legea Concurenței nr.21/1996, privind cazurile de încălcare a dispozițiilor art.5 alin.(1), art.6, art.9, art.13 și art.16 din lege și acordarea de dispense pentru înțelegeri, decizii ale asociațiilor de agenți economici ori practici concertate, prorogări de dispense, care se încadrează în prevederile art.5 alin.(2) din Legea Concurenței nr.21/1996;
- g) analizarea cererilor de certificare prealabilă a neintervenției, la cererea agenților economici și elaborarea de propuneri, pe baza analizei dovezilor prezentate de aceștia, în sensul certificării neintervenției Consiliului Concurenței sau al declanșării unei investigații, dacă aceasta este necesară;
- h) analizarea și elaborarea de propuneri în vederea emiterii de avize conforme pentru proiectele de acte normative care pot avea impact anticoncurențial și elaborarea propunerii de modificare a acelor care au un asemenea efect;
- i) inițierea de măsuri care să faciliteze dezvoltarea pieței și a Concurenței în vederea elaborării de către Consiliul Concurenței a unor recomandări către Guvern;
- j) urmărirea aplicării efective a deciziilor, respectiv a obligațiilor sau a condițiilor impuse de Consiliul Concurenței;

k) predarea la compartimentul documentare a tuturor dosarelor de investigație, studiilor, rapoartelor și a altor documente ce conțin date și informații utile și participarea la crearea bazei centralizate de date și de documentare a Consiliului Concurenței.

l) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute în Legea Concurenței nr.21/1996, dispuse de către Președintele Consiliului Concurenței.

(6) Direcția Autorizare Ajutor de Stat are următoarele atribuții:

a) analizează potrivit prevederilor Legii nr. 143/1999 și ale regulamentelor emise în aplicarea acesteia ajutoarele de stat individuale și schemele de ajutor de stat notificate de către furnizor și inițiator;

b) întocmește proiecte de avize pentru ajutoarele de stat prevăzute la art. 2 alin.(2) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat;

c) întocmește proiecte de puncte de vedere solicitate în temeiul art. 30 din Legea Concurenței nr. 21/1996;

d) face propuneri fundamentate Comisiei de Ajutor de Stat în urma analizei realizate pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la lit. a), b) și c);

e) analizează sesizările privind încălcarea prevederilor Legii nr. 143/1999;

f) desfășoară activități de investigație în conformitate cu Legea nr. 143/1999 atunci când constată că măsura notificată prezintă îndoieli cu privire la compatibilitatea sa cu prevederile acestei legi;

g) veghează la respectarea reglementărilor existente în materie de ajutor de stat;

h) acordă consultanță de specialitate la solicitarea autorităților publice sau altor organisme care administrează sursele statului pentru elaborarea de noi scheme de ajutor de stat, prelungirea sau modificarea celor existente ;

i) colaborează cu Direcția Juridic-Contencios la întocmirea materialelor necesare în vederea sesizării instanțelor de judecată în cazul ajutoarelor de stat ilegale și interzise;

j) colaborează cu departamentele și direcțiile din cadrul Consiliului Concurenței în scopul obținerii unor informații utile pentru analiza ajutoarelor de stat notificate

k) analizează efectele acordării de ajutoare de stat asupra mediului de afaceri și propune măsuri privind modificarea, completarea sau anularea unor ajutoare de stat care conduc la distorsiuni semnificative pe piață sau la încălcarea tratatelor internaționale la care România este parte;

l) îndeplinește orice alte atribuții impuse de aplicarea Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat;

(7) Direcția Raportare, Monitorizare și Control – Ajutor de Stat are următoarele atribuții:

- a) elaborează regulamentele pentru aplicarea Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat, referitoare la procedurile de inventariere, raportare și monitorizare a ajutoarelor de stat precum și de asigurare a transparenței relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice;
- b) propune și inițiază modificări ale unor scheme de ajutor de stat existente dacă apar diferențe substanțiale între efectul scontat de către stat la implementarea schemei respective și cel efectiv constatat în practică;
- c) colaborează la elaborarea unor machete standard pentru colectarea informațiilor precum și modele standard de prelucrare pe calculator a informațiilor primite în domeniul ajutorului de stat;
- d) supraveghează și controlează ajutoarele de stat existente, în derulare, în vederea verificării respectării prevederilor actelor normative sau administrative care le instituie și a deciziilor de autorizare emise de Consiliul Concurenței;
- e) primește și prelucrează raportările transmise de către furnizorii de ajutoare de stat, precum și de către oricare alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale, conform prevederilor legii;
- f) evaluează cuantumul anual al ajutorului de stat pe baza informațiilor colectate privind ajutoarele de stat acordate în economie, la nivel de schemă de ajutor și pe principalii beneficiari;
- g) colaborează cu Direcția teritorială în vederea supravegherii, controlului și evaluării efectelor acordării de ajutoare de stat asupra pieței concurențiale;
- h) întocmește, în fiecare an, inventarul ajutoarelor de stat pentru anul de raportare, actualizează și corectează, dacă este cazul, inventarul anilor precedenți conform procedurilor prevăzute în regulamente;
- i) întocmește raportul anual asupra ajutoarelor de stat acordate în România care se supune aprobării Guvernului României și se transmite la organismele internaționale;
- j) participă la elaborarea materialelor de mediatizare a problematicii ajutorului de stat, precum și la specializarea personalului din administrația centrală și locală cu atribuții în acest domeniu;
- k) elaborează proiecte de răspuns la sesizările și reclamațiile agenților economici și persoanelor fizice privind domeniul ajutorului de stat, împreună cu Direcția Autorizare Ajutor de Stat;
- l) urmărește evoluția în timp a ajutoarelor acordate printr-un sistem de evidență computerizată a actelor normative care conțin prevederi prin care se instituie ajutoare de stat, grupate pe sectoare de activitate;
- m) urmărește îndeplinirea obligației furnizorilor, beneficiarilor de ajutor de stat și a oricăror alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale de a-și organiza evidențe specifice privind ajutoarele de stat acordate/primite;

...

- n) propune comisiei coordonatoare luarea unor măsuri corespunzătoare, potrivit legii, în cazul în care constată că un ajutor existent denaturează semnificativ mediul concurențial normal sau afectează comerțul dintre România și statele membre ale Uniunii Europene;
- o) propune comisiei coordonatoare luarea de măsuri corespunzătoare, potrivit legii, în vederea recuperării sau rambursării ajutorului de stat în cazul în care nu au fost respectate condițiile sau obligațiile prevăzute în decizia de autorizare;
- p) umărește asigurarea transparenței relațiilor financiare dintre autoritățile publice și întreprinderile publice, precum și transparența financiară în cadrul anumitor întreprinderi, conform regulamentelor emise;
- r) execută orice alte atribuții rezultând din prevederile legale în materia ajutorului de stat sau dispuse de Președintele Consiliului Concurenței.

(8) Direcția Cercetare - Sinteze are următoarele atribuții:

- a) creează și dezvoltă baze de date privind piața unor produse și servicii, utile compartimentelor de specialitate pentru identificarea și catalogarea piețelor relevante, prin preluarea unor informații deținute în compartimentele Consiliului Concurenței (pentru cazurile investigate) și din surse externe (organisme guvernamentale și neguvernamentale);
- b) cercetează, la cerere, aspectele privitoare la definirea pieței și la determinarea cotei de piață pentru cazurile investigate de celelalte compartimente de specialitate și participă la aceste investigații;
- c) desfășoară activități de cercetare referitoare la: structura pieței și a mediului concurențial, tendințele generale ale piețelor și posibilitățile apariției unor practici anticoncurențiale, gradul de concentrare economică și efectele acesteia asupra mediului concurențial;
- d) colaborează cu organe ale administrației publice centrale și locale, precum și cu organizațiile patronale în ce privește politicile de ramură sau sectoriale;
- e) analizează măsurile cu impact asupra mediului concurențial, tendințele observate sub aspectul raportului dintre cererea și oferta de bunuri și servicii, prezentând periodic informări Plenului Consiliului Concurenței;
- f) asigură și prelucrează periodic informațiile necesare la fundamentarea modificării plafoanelor valorice, în condițiile Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat și ale art.8 și 15 din Legea Concurenței nr.21/1996, pentru modificarea quantumului tarifelor percepute pentru procedurile și serviciile prevăzute de Legea Concurenței nr.21/1996, și de regulamentele emise pentru aplicarea acesteia, în funcție de indicele general al prețurilor și tarifelor;

- g) propune Plenului emiterea de avize conforme pentru proiectele de acte normative care pot avea impact anticoncurențial și modificarea acelor care au un asemenea efect;
- h) întocmește periodic situații statistice și sinteze privind lucrările și cazurile instrumentate de compartimentele de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței, necesare informării organelor de conducere ale Consiliului Concurenței, precum și raportărilor către Comisia Europeană privind cazurile evaluate în România în domeniul concurenței;
- i) urmărește împreună cu celelalte compartimente de specialitate aplicarea efectivă a deciziilor proprii și informează în situația în care se constată abateri de la aplicarea acestora;
- j) elaborează proiectul de Raport anual al Consiliului Concurenței în colaborare cu celelalte compartimente de specialitate din cadrul Consiliului Concurenței;
- k) întocmește materiale pentru informarea publicului în domeniul Concurenței și al ajutorului de stat, prin mass-media;
- l) asigură actualizarea bibliotecii clasice și electronice de specialitate a Consiliului Concurenței;
- m) asigură actualizarea site-ului Consiliului Concurenței în colaborare cu Direcția Relații Externe și Integrare Europeană;
- n) îndeplinește orice alte sarcini dispuse de Președintele Consiliului Concurenței.

(9) Direcția Juridic-Contencios are următoarele atribuții:

- a) acordă consultanță de specialitate membrilor Consiliului Concurenței și personalului din direcțiile de specialitate și poate participa la investigații;
- b) reprezintă Consiliul Concurenței în fața instanțelor judecătorești;
- c) personalul Direcției Juridic-Contencios va colabora cu inspectorii de concurență care au instrumentat cazurile aflate pe rolul instanțelor judecătorești, în vederea îndeplinirii activității de reprezentare a Consiliului Concurenței în fața instanțelor judecătorești;
- d) difuzează în interiorul instituției informări periodice privind actele normative care reglementează concurența sau care au incidență asupra mediului concurențial și contribuie la crearea bazei centralizate de date și documente a instituției;
- e) avizează în prealabil pentru legalitate deciziile Consiliului Concurenței;
- f) colaborează cu celelalte compartimente de specialitate la redactarea actelor emise de Consiliul Concurenței și de președintele acestuia;
- g) efectuează cercetări de doctrină și jurisprudență în domeniul concurenței;

- h) participă la elaborarea proiectului de raport anual al Consiliului Concurenței în colaborare cu direcțiile de specialitate și Secretariatul General;
- i) personalul Direcției Juridic-Contencios va colabora cu inspectorii de concurență din cadrul Direcției de Relații Externe și Integrare Europeană în vederea efectuării de cercetări în direcția armonizării legislației românești cu legislația internațională în domeniul concurenței;
- j) asigură obținerea avizelor și a aprobărilor legale de la Consiliul Legislativ și de la alte organe, conform dispozițiilor legale;
- k) întocmește evidența executării deciziilor Consiliului Concurenței în colaborare cu direcțiile operaționale și inspectoratele teritoriale.

(10) Direcția Relații Externe și Integrare Europeană are următoarele atribuții:

- a) asigură îndeplinirea atribuțiilor care îi revin Consiliului Concurenței, în calitate sa de integrator al Capitolului 6 – „Politica în domeniul Concurenței” în etapele de: pregătire a documentelor de negociere, identificare a elementelor de acquis comunitar comunitar ce vor trebui preluate, transmitere a rapoartelor periodice asupra activității de aplicare a acquis-ului comunitar (practica decizională) la Comisia Europeană;
- b) asigură implementarea proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile, și anume: proiectele din programele comunitare (Phare) și proiectele în cadrul asistenței bilaterale;
- c) asigură condițiile necesare pentru participarea Consiliului Concurenței la activitatea organizațiilor internaționale cu care colaborează (OCDE, UNCTAD, OMC, Rețeaua Internațională a Concurenței și altele) și pregătirea perspectivei relațiilor cu Rețeaua Europeană a Concurenței;
- d) inițiază relațiile de colaborare cu instituții similare din străinătate, prin încheierea de acorduri bi și multilaterale;
- e) asigură derularea acordurilor de colaborare încheiate cu instituțiile similare din străinătate;
- f) asigură condițiile necesare în vederea organizării și desfășurării misiunilor în străinătate ale membrilor și/sau ale personalului Consiliului Concurenței, precum și ale misiunilor străine la sediul Consiliului Concurenței;
- g) organizează și desfășoară manifestări specifice, cu caracter internațional, cum sunt: cursuri, conferințe, seminarii, simpozioane etc., menite să contribuie la pregătirea profesională a personalului Consiliului Concurenței;
- h) organizează activități de informare - documentare în domeniul relațiilor internaționale;
- i) asigură traduceri, din și în limbile străine, a unor acte și documente relevante legate de activitatea internațională a instituției;

- j) acordă asistență de specialitate în domeniul relațiilor internaționale, pentru toate structurile componente ale Consiliului Concurenței;
- k) îndeplinește oricare alte sarcini aferente relațiilor internaționale și integrării europene ale Consiliului Concurenței, derivate din prevederile legislației în vigoare, precum și din dispoziția președintelui Consiliului Concurenței.

(11) Direcția Monitorizare Teritorială are următoarele atribuții:

- a) coordonarea și îndrumarea activității aparatului teritorial, în domeniul Concurenței și ajutorului de stat;
- b) realizarea, împreună cu Direcția Relații Externe și Integrare Europeană, a măsurilor ce revin Consiliului Concurenței în procesul de integrare europeană și implementarea acquis-ului comunitar la nivel local;
- c) elaborarea trimestrială a programului cadru de activitate pe baza sarcinilor primite de la Președintele Consiliului Concurenței, a propunerilor celorlalte direcții ale Consiliului Concurenței și ale inspectoratelor de concurență teritoriale pe care îl prezintă spre aprobare Președintelui;
- d) colaborarea cu celelalte direcții din Consiliul Concurenței, în vederea evaluării efectelor acordării ajutoarelor de stat sau a practicilor anticoncurențiale asupra pieței;
- e) asigurarea participării eficiente a aparatului teritorial în relațiile cu autoritățile publice locale;
- f) urmărirea îndeplinirii sarcinilor repartizate aparatului teritorial;
- g) asigurarea informării, documentării și pregătirii profesionale a aparatului teritorial;
- h) mediatizarea, prin aparatul teritorial, a legislației în domeniul Concurenței și ajutorului de stat;
- i) numirea și delegarea, împreună cu Direcția Juridic-Contencios, a persoanelor din cadrul inspectoratelor teritoriale de concurență care să reprezinte instituția în procesele aflate pe rolul instanțelor judecătorești;
- j) întocmirea punctelor de vedere tehnico-economice referitoare la procesele-verbale atacate în instanță, la cererea Direcției Juridic-Contencios;
- k) propunerea și repartizarea (lunară) în teritoriu a creditelor bugetare (cheltuieli materiale și de deplasare) în conformitate cu destinația aprobată și planul de activitate;
- l) asigurarea organizării și desfășurării activității administrative, de protocol, gospodărire, transport și servicii generale în teritoriu în condiții de eficiență maximă;
- m) urmărirea realizării logisticii necesare funcționării aparatului teritorial;
- n) efectuarea la nivel central a evidenței contabile primare, inclusiv până la nivel de bilanță contabilă;





o) îndeplinirea oricăror alte atribuții primite de la Președintele Consiliului Concurenței;

(12) Inspectoratele teritoriale ale Consiliului Concurenței au următoarele atribuții:

- a) efectuează investigarea cazurilor privind posibile practici anticoncurențiale, urmărind finalizarea acțiunilor în termenele legale;
- b) efectuează acțiuni de control cu privire la respectarea reglementărilor legale din domeniul Concurenței;
- c) efectuează examinări preliminare pentru depistarea practicilor anticoncurențiale și a cazurilor de concentrări economice nenotificate;
- d) rezolvă operativ sesizările, plângerile și cererile depuse la inspectorate și transmit Direcției Teritoriale, notele cuprinzând concluziile acestor acțiuni;
- e) urmărește aplicarea efectivă a deciziilor emise de către Consiliul Concurenței;
- f) efectuează, din proprie inițiativă, investigații utile pentru cunoașterea pieței;
- g) supraveghează pe plan local comportamentul pe piață al agenților economici;
- h) efectuează acțiuni de monitorizare a ajutoarelor de stat existente în derulare;
- i) participă la investigațiile stabilite prin decizii emise de către Președintele Consiliului Concurenței;
- j) efectuează controlul la furnizorii de ajutoare de stat privind respectarea procedurilor de raportare prevăzute de regulamentul întocmit de către Consiliul Concurenței;
- k) urmărește: identificarea ajutoarelor de stat ilegale, verificarea respectării deciziei Consiliului Concurenței referitoare la ajutoarele de stat interzise, identificarea actelor administrative care pot să conțină scheme de ajutor de stat sau ajutoare individuale, emise de către autoritățile administrației publice locale, verificarea la beneficiarii ajutoarelor de stat a evidențelor speciale privind ajutoarele de stat primite;
- l) identifică întreprinderile care într-o perioadă de până la 3 ani, au beneficiat de o formă de ajutor de stat în valoare totală peste plafonul stabilit periodic de Consiliul Concurenței și care nu au fost notificate Consiliului Concurenței;
- m) supraveghează relațiile financiare dintre autorități publice și întreprinderi publice, precum și asigurarea transparenței în cadrul întreprinderilor cu drepturi speciale sau exclusive ori cărora le-a fost încredințată prestarea unor servicii de interes economic general.

(13) De asemenea, inspectoratele teritoriale au și următoarele atribuții generale:

- a) colaborează cu Direcția Juridic-Contencios în evidența și urmărirea proceselor aflate pe rolul instanțelor judecătorești rezultate în urma acțiunilor de control în teritoriu și întocmesc puncte de vedere tehnico-economice;
- b) mediatizează legislația în domeniile Concurenței și al ajutorului de stat;
- c) întocmesc situațiile privind deconturile de cheltuieli materiale și de personal;
- d) întocmesc „Planul de măsuri de implementare a acquis-ului comunitar la nivel local”;
- e) participă la seminarii și întâlniri cu mediul de afaceri și organele administrației publice locale pentru implementarea în teritoriu a prevederilor legale în domeniile Concurenței și al ajutorului de stat.

### Secretariatul general

#### ARTICOLUL 12

(1) Secretarul General are următoarele atribuții:

- a) coordonează buna funcționare a direcțiilor și compartimentelor și activităților cu caracter operațional din cadrul Consiliului Concurenței;
- b) coordonează activitatea de elaborare a politicilor de personal și principiile directe pentru managementul de personal;
- c) stabilește modul de utilizare și de arhivare a registrelor;
- d) orice alte atribuții sau însărcinări încredințate de către Președintele Consiliului Concurenței.

(2) Direcția Buget, Resurse Umane are următoarele atribuții:

- a) elaborează, în colaborare cu celelalte direcții, proiectul bugetului de venituri și cheltuieli al Consiliului Concurenței;
- b) întocmește documentația pentru deschiderea de credite bugetare;
- c) întocmește propuneri de repartizare pe trimestre a creditelor bugetare;
- d) întocmește situația privind repartizarea pe luni a cheltuielilor de personal aprobate pe anul în curs;
- e) întocmește situația privind monitorizarea cheltuielilor de personal finanțate de la bugetul de stat;
- f) pregătește, cu avizul Direcției Juridic-Contencios, contractele încheiate de Consiliul Concurenței și comenzile de achiziții publice;

- g) întocmește documentația privind deplasările în străinătate, inclusiv devizul estimativ de cheltuieli, în baza ordinului emis de Președintele instituției;
- h) întocmește ștatele de plată pentru salarii și alte drepturi salariale ale personalului Consiliului Concurenței;
- i) întocmește lunar declarațiile și evidența nominală a asiguraților și obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale, bugetul asigurărilor pentru șomaj, bugetul asigurărilor de sănătate;
- j) întocmește lunar declarațiile privind obligațiile de plată la bugetul general consolidat;
- k) întocmește cercetările statistice privitoare la cheltuielile de personal (S1 lunar, S2 anual, S3, Eurostat);
- l) întocmește fișele fiscale pentru salariații instituției, întocmește ordine de plată în lei și în valută pentru plățile din buget și răspunde de legalitatea și regularitatea acestora;
- m) organizează și conduce evidența angajamentelor bugetare și legale;
- n) urmărește evidența tehnic operativă, analitică și sintetică privind înregistrarea în contabilitate a principalelor operațiuni;
- o) întocmește situația financiară anuală, urmărește corelația conturilor de bilanț și a situațiilor trimestriale și anuale;
- q) organizează activitatea de control financiar preventiv în conformitate cu prevederile legale;
- r) monitorizează transmiterea de către agenții economici a ordinelor de plată a taxelor, tarifelor și amenzilor prevăzute de legislația în vigoare;
- s) realizează inventarierea patrimonială periodică și efectuează verificări și controale inopinate, dispuse de conducerea instituției, cu privire la aspectele financiare și de gestiune din cadrul Consiliului Concurenței; îndeplinește formalitățile tehnice și legale în vederea organizării interviurilor și procedurile de selecție a personalului.
- t) completează documentele și îndeplinește activitățile necesare pentru angajări, transferuri, demisii; răspunde de aplicarea prevederilor legale privind salarizarea personalului Consiliului Concurenței; răspunde pentru aplicarea corectă și la timp a hotărârilor Guvernului privind indexarea salariilor.
- u) întocmește și supune aprobării acordarea unor drepturi ale personalului în condițiile legii, avansarea în funcție, grade și trepte profesionale, trecerea în gradații superioare, majorarea salariului de baza și acordarea salariului cuvenit.
- v) păstrează și completează cărțile de muncă și registrul general de evidență al salariaților; îndeplinește formalitățile tehnice și legale în vederea organizării interviurilor și procedurilor de evaluare periodică a personalului.

- x) identifică și centralizează necesarul de personal în colaborare cu compartimentele din cadrul instituției și pe baza sugestiilor acestora, întocmește și actualizează fișele de post pe baza regulamentelor instituției și în colaborare cu conducerile compartimentelor.
- y) centralizează pe baza propunerilor făcute de directorii direcțiilor programul de pregătire profesională a personalului, pe care-l supune spre aprobare conducerii Consiliului Concurenței;
- z) realizează programul de instruire și de pregătire profesională a personalului, aprobat de Consiliul Concurenței și colaborează cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

(3) În cadrul Direcției Administrative funcționează compartimente de: achiziții, evidență de gestiune și mijloace logistice și transport auto.

(4) Direcția Administrativă are următoarele atribuții:

- a) întocmește programul achizițiilor publice de produse și servicii;
- b) elaborează și întocmește documentația pentru achizițiile publice de bunuri și servicii în conformitate cu O.U.G. nr. 60/2001 privind achizițiile publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 212/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- c) recepționează și gestionează produsele achiziționate;
- d) întocmește documentația către RA „Monitorul Oficial” pentru publicarea ordinelor și deciziilor emise de Consiliul Concurenței;
- e) avizează facturile emise de furnizori sau prestatori;
- f) asigură gestionarea mijloacelor fixe și obiectelor de inventar din evidențele contabile ale Consiliului Concurenței;
- g) se ocupă de rezervarea și pregătirea sălilor pentru ședințele de audieri;
- h) asigură depunerea sau preluarea operativă a corespondenței;
- i) primește și verifică facturile emise de ROMTELECOM, privind convorbirile efectuate de către salariații Consiliului Concurenței;
- j) gestionează și răspunde de buna funcționare a parcului auto;
- k) răspunde de gestionarea bonurilor valorice de carburant auto, de eliberarea acestora și de încadrarea în consumul normat de carburant;
- l) întocmește documentele de necesitate pentru reviziile și reparațiile autoturismelor;
- m) asigură și gestionează resursele financiare pentru publicarea revistei „Profil Concurența”.

(5) Atribuțiile Serviciului Secretare de Cabinet sunt următoarele:

- a) primește, înregistrează și asigură evidența, distribuția și circulația corespondenței, materialelor pentru ședințe și a altor documente;

- b) asigură pregătirea mapelor de ședință pentru membrii Consiliului Concurenței;
- c) întocmește și asigură consultarea stenogramelor și a proceselor verbale ale ședințelor în plen și în comisii ale Consiliului Concurenței;
- d) îndeplinește și alte atribuții încredințate de către Președintele Consiliului Concurenței.

(6) Serviciul Relații Publice și Protocol are următoarele atribuții:

- a) primește, înregistrează și transmite, în cadrul Consiliului Concurenței, petițiile persoanelor fizice și juridice;
- b) distribuie angajaților corespondența sosită și asigură predarea cu prioritate a lucrărilor cu caracter urgent, a telegramelor sau a notelor telefonice;
- c) îndeplinește formalitățile cerute de situațiile oficiale în care este implicat Consiliul Concurenței;
- d) organizează primirea delegațiilor din partea organizațiilor internaționale, conform programului elaborat de către Direcția Relații Externe și Integrare Europeană;
- e) se ocupă de îndeplinirea formalităților legale privind vizitele delegațiilor Consiliului Concurenței în străinătate, în conformitate cu programul stabilit;
- f) prin ofițerul de presă desemnat, asigură contactele media, iar atunci când este cazul, organizează și conferințele de presă;
- g) asigură prin contracte de colaborare externă, traducători.

### **Compartimentul de audit intern**

#### **ARTICOLUL 13**

- (1) Compartimentul de Audit intern are atribuțiile prevăzute de legislația specifică;
- (2) Compartimentul de Audit intern este subordonat direct Președintelui Consiliului Concurenței.

#### **CAPITOLUL IV**

#### **Proceduri de funcționare**

#### **A. Deliberarea și decizia în plenul Consiliului Concurenței**

#### **ARTICOLUL 14**

(1) Plenul Consiliului Concurenței se întrunește la solicitarea președintelui, conform unui program periodic, anterior stabilit. În cazurile ce necesită o soluționare urgentă, președintele poate solicita întrunirea Plenului în regim de urgență.

(2) Agenda lucrărilor plenului Consiliului Concurenței va include elaborarea programului său de lucru lunar și al direcțiilor de specialitate, precum și analiza stadiului de realizare sau a modului cum au fost îndeplinite obiectivele stabilite. Atât la elaborarea programului de lucru, cât și la analiză, pot fi invitați la lucrările plenului secretarul general și conducătorii direcțiilor implicate.

(3) Plenul Consiliului Concurenței deliberează și decide valabil în cvorum de cinci membri, dintre care unul trebuie să fie președintele sau reprezentantul său desemnat, vicepreședinte al Consiliului Concurenței.

(4) Hotărârile plenului Consiliului Concurenței se adoptă cu majoritatea de voturi a membrilor prezenți. Fiecare membru dispune de un vot; în caz de paritate de voturi, prevalează soluția votată de președinte sau, după caz, de vicepreședinte care îl înlocuiește.

(5) Lucrările plenului se consemnează în procesul-verbal de ședință, întocmit de persoanele nominalizate de secretarul general, care este apoi transcris în registrul de deliberări al Consiliului Concurenței. În registrul de deliberări semnează toți membrii Consiliului Concurenței, care au participat la ședință. Procesul verbal consemnează cvorum-ul, desfășurarea deliberărilor, votul și deciziile adoptate și opiniile separate exprimate, dacă este cazul. Acesta trebuie semnat de către toți membrii Plenului participanți la ședință.

## **B. Proceduri de analiză și investigații**

### ARTICOLUL 15

(1) Sesizările, plângerile și cererile referitoare la practici anticoncurențiale sau la ajutoare de stat, cererile de exceptări individuale, notificările de concentrare, precum și cererile de certificare prealabilă a neintervenției, primite de Consiliul Concurenței se soluționează printr-o procedură ce poate cuprinde, după caz, următoarele faze: examinarea, efectuarea investigației, decizia și urmărirea aplicării măsurilor.

(2) Deschiderea din oficiu a unei investigații se face după cum urmează:

a) dacă un membru al plenului Consiliului Concurenței ia cunoștință de o situație susceptibilă a constitui o încălcare a Legii Concurenței sau a Legii privind ajutorul de stat, acesta înaintează vicepreședintelui comisiei de resort a Consiliului Concurenței o notă cu privire la situația respectivă, cu temeiurile calificării drept încălcare a Legii Concurenței sau a Legii privind ajutorul de stat;

b) direcția de resort, în urma primirii unei cereri de certificare prealabilă a neintervenției Consiliului Concurenței în legătură cu un acord sau o poziție dominantă asupra cărora are dubii serioase privind compatibilitatea cu un mediu concurențial normal sau în urma constatării unui fapt susceptibil a constitui o încălcare a prevederilor art. 5 alin.(1) sau ale art. 6 din Legea Concurenței nr.21/1996, întocmește o propunere motivată privind deschiderea unei investigații.

c) investigația din oficiu, decisă în Plenul Consiliului Concurenței, se declanșează prin ordin al președintelui.

(3) Deschiderea unei investigații la primirea unei cereri sau plângeri denunțând, respectiv acuzând o practică anticoncurențială care prezintă suficient temei de fapt și de drept se face după cum urmează:

a) după analiza plângerii, direcția de resort va întocmi o propunere motivată privind deschiderea unei investigații;

b) investigația se va declanșa prin ordin al președintelui în baza notei direcției de resort.

(4) În situațiile prevăzute la alin.(2) lit.b) și alin.(3) se urmează procedura prevăzută la art.8 alin.(8) din prezentul regulament.

(5) Deschiderea unei investigații la primirea unei cereri sau plângeri privind acordarea unui ajutor de stat nenotificat sau interzis prin decizie de către Consiliul Concurenței care prezintă suficient temei de fapt și de drept se face după cum urmează:

a) după analiza plângerii, direcția de resort va întocmi o propunere motivată privind deschiderea unei investigații;

b) investigația se va declanșa prin ordin al președintelui în baza notei direcției de resort.

(6) Deschiderea unei investigații în cazul concentrărilor economice și al cererilor de dispensă formulate de agenții economici se face după cum urmează:

- a) din oficiu, în cazul concentrărilor economice care prezintă îndoieli serioase privind compatibilitatea cu un mediu concurențial normal conform prevederilor art. 51 alin.(1) lit. c) din Legea Concurenței nr.21/1996;
- b) la cererea agenților economici interesați în obținerea unei exceptări individuale de la aplicarea dispozițiilor art. 5 alin.(1) din Legea Concurenței nr.21/1996, care invocă îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 5 alin.(2) din Legea Concurenței nr.21/1996;
- c) în situațiile prevăzute la lit. a) și lit. b), investigația se va declanșa prin ordin al președintelui, în baza notei direcției de resort.

(7) Deschiderea unei investigații la cererea oricăreia dintre autoritățile, instituțiile, organizațiile sau a oricăruia dintre organele menționate la art. 30 lit. a)–f) din Legea Concurenței nr.21/1996, se va face după cum urmează:

- a) direcția de resort va întocmi un punct de vedere referitor la solicitarea în cauză, care va fi supus examinării plenului;
- b) ordinul de declanșare a investigației va fi emis de către președinte, pe baza deliberării plenului.

## ARTICOLUL 16

(1) Examinarea, desfășurată conform procedurii, se declanșează o dată cu primirea la registratura Consiliului Concurenței a sesizărilor, plângerilor, cererilor și notificărilor și se finalizează, după caz, cu decizie de respingere sau de declanșare a unei investigații.

(2) Sesizările, plângerile, cererile și notificările primite de Consiliul Concurenței, după înregistrarea în Registrul general de intrare și de ieșire a corespondenței, sunt transmise în aceeași zi la cabinetul președintelui.

(3) În funcție de natura lor, petițiile sunt repartizate de către președinte, vicepreședintelui și consilierilor de concurență care coordonează direcția de specialitate competentă.

(4) Pe baza analizei efectuate în cadrul direcției de resort, vicepreședintele și consilierii de concurență vor propune, după caz:

- a) certificarea neintervenției sau respingerea cererilor de neintervenție;
- b) neintervenția sau neobiectiunea în cazul operațiunilor de concentrare economică notificate;
- c) respingerea cererilor sau plângerilor care nu prezintă suficiente temeiuri pentru a justifica pornirea unei investigații;



- d) autorizarea măsurii de ajutor de stat;
- e) adoptarea unei decizii prin care se constata ca măsura nu constituie ajutor de stat;
- f) declanșarea unei investigații.

(5) Propunerile prevăzute la alin. (4) vor fi înaintate președintelui, care va emite decizii ce se vor înregistra în registrele speciale.

(6) În conformitate cu regulamentele specifice, Secretariatul general va comunica deciziile.

## ARTICOLUL 17

(1) Ori de câte ori dispune pornirea unei investigații, președintele desemnează un raportor din rândurile inspectorilor de concurență.

(2) Atribuțiile raportorului sunt următoarele:

- a) conduce echipa de investigație;
- b) instrumentează toate actele procedurii de investigație;
- c) întocmește raportul asupra investigației și propune măsuri;
- d) comunică raportul părților în cauză și primește observațiile acestora;
- e) propune președintelui desemnarea de experți și/sau audierea autorului plângerii sau a reclamantului, la cererea acestuia, precum și a oricărei persoane fizice sau juridice care declară că deține date și informații relevante pentru stabilirea adevărului în cauza investigată;
- f) depune dosarul cauzei, cuprinzând raportul și documentele, datele, informațiile și alte probe rezultate în urma investigației, comisiilor și/sau plenului, asigurând respectarea termenelor legale;
- g) convoacă pentru audiere agenții economici participanți la practica anticoncurențială - obiect al investigației;
- h) prezintă și susține raportul în fața plenului;
- i) completează investigația și/sau raportul, la solicitarea plenului;
- j) controlează și urmărește aplicarea deciziilor Consiliului Concurenței pentru cazul respectiv și informează prin raportare.

(3) Președintele va desemna raportorul pentru fiecare investigație în parte, folosind, în ordine, următoarele criterii:

- a) încadrarea în direcția având ca domeniu ramura economică în care urmează să se desfășoare investigația sau din compartimentul de specialitate;
- b) asigurarea încărcării echilibrate a raportorilor.

(4) Echipa de investigație se constituie la propunerea directorilor, prin hotărârea vicepreședintelui care coordonează compartimentul de specialitate ce a propus declanșarea investigației.

## ARTICOLUL 18

Efectuarea investigației este reglementată prin regulamentele specifice emise de Consiliul Concurenței.

## ARTICOLUL 19

(1) După primirea raportului de către președinte, acesta programează prezentarea lui în plenul Consiliului Concurenței de către raportor.

(2) Cu minimum 5 zile înaintea datei fixate pentru deliberare, Secretariatul general va transmite tuturor membrilor Consiliului Concurenței programarea deliberării în plen, o copie după raport și va pune la dispoziție dosarul investigației.

(3) Lucrările plenului nu sunt publice.

(4) Lucrările plenului se pot înregistra pe bandă audio.

(5) Sancțiunea se aplică agenților economici de către Plen, prin aceeași decizie prin care s-a constatat săvârșirea respectivei contravenții.

(6) Urmărirea aplicării deciziilor se realizează de către raportor.

(7) Raportorul va prezenta un raport comisiei Consiliului Concurenței privitor la modul cum au fost aplicate, de către agenții economici, deciziile luate.

## **C. Registrele Consiliului Concurenței**

### ARTICOLUL 20

(1) Registrele Consiliului Concurenței sunt următoarele:

a) Registrul general de intrare și de ieșire a corespondenței;

- b) Registrul special, în care se dă număr sesizărilor, reclamațiilor, cererilor și notificărilor prevăzute de normele în vigoare;
- c) Registrul de deliberări, în care se consemnează dezbaterile și deciziile plenului Consiliului Concurenței;
- d) Registrul deciziilor, în care se înregistrează și se dă număr deciziilor plenului și comisiilor Consiliului Concurenței;
- e) Registrul de ordine ale președintelui Consiliului Concurenței, în care se înregistrează și se dă număr ordinelor emise;
- f) Registrul special de corespondență secretă și confidențială, în care se înregistrează documentele de această natură;
- g) Registrul de arhivă.

(2) Consiliul Concurenței se considera legal învestit cu soluționarea unei plângeri, sesizări sau cu analiza unei notificări la data înregistrării acesteia la registratura generală a Consiliului Concurenței, sediul central din București.

(3) Stabilirea rubricilor registrelor se face în funcție de natura lucrărilor evidențiate, la propunerea Secretariatului general, și se aprobă de către președinte.

(4) Modul de utilizare și de arhivare a registrelor se stabilește de către secretarul general.

## CAPITOLUL V **Dispoziții finale**

### ARTICOLUL 21

(1) Secretarul general, directorii direcțiilor funcționale sau operaționale, inspectorii de concurență și consilierii juridici din cadrul Consiliului Concurenței sunt funcționari publici. Aceștia li se aplică dispozițiile referitoare la incompatibilitățile prevăzute în legislația privind statutul funcționarului public.

(2) Persoanele prevăzute la alin.(1) și (2) trebuie să se abțină de la investigarea sau deliberarea cazurilor în care au un interes direct sau indirect, motivând președintelui această situație printr-o notă.

## ARTICOLUL 22

(1) Direcțiile funcționale sunt încadrate cu inspeciori de concurență și cu consilieri juridici. De asemenea, vor fi încadrate cu personal din nomenclatorul de funcții pentru aparatul organelor administrației publice, prevăzut în anexele la O.U.G. nr. 191/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.220/2003, cu modificările ulterioare și O.U.G. 192/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.228/2003, cu modificările și completările ulterioare: referent, șef de cabinet, secretar dactilo și alte funcții.

(2) Activitatea desfășurată de către inspeciorii de concurență, absolvenți ai facultăților cu profil juridic, până la intrarea în vigoare a prezentului regulament, constituie vechime în muncă juridică, potrivit prevederilor Legii nr.514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic.

(3) Activitatea desfășurată în cadrul Consiliului Concurenței de către inspeciorii de concurență, absolvenți ai facultăților cu profil juridic, constituie vechime în muncă juridică.

(4) Direcțiile operaționale vor fi încadrate cu personal din nomenclatorul de funcții pentru aparatul organelor administrației publice, prevăzut în anexele la O.U.G. nr. 191/2002, aprobată cu modificări prin Legea nr.220/2003, cu modificările ulterioare și O.U.G. 192/2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.228/2003, cu modificările și completările ulterioare.

## ARTICOLUL 24

Pe data intrării în vigoare a prezentului Regulament se abrogă Regulamentul de organizare, funcționare și procedură al Consiliului Concurenței, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.50 bis din 25 martie 1997, cu modificările și completările ulterioare.

**REGULAMENT**  
**privind stabilirea și perceperea tarifelor pentru procedurile**  
**și serviciile prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996 și regulamentele emise**  
**în aplicarea acestora**

În temeiul art. 28 alin. (1) și (2) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, Consiliului Concurenței adoptă prezentul regulament:

Art. 1. - Tarifele reprezintă contravaloarea unor servicii prestate de Consiliului Concurenței pentru agenții economici sau pentru persoanele fizice interesate.

Art. 2. - Sumele reprezentând tarife se fac venit la bugetul de stat conform prevederilor art. 26 alin. (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. - Tarifele pentru notificarea concentrărilor economice, tarifele privind solicitarea de dispensa pentru exceptări individuale și cele pentru certificarea prealabilă a neintervenției se achită prin ordin de plată în conturile de trezorerie deschise la Banca Națională a României, conform reglementărilor fiscale.

Art. 4. - Tarifele privind accesul la documentație precum și cele privind eliberarea de copii sau extrase se plătesc la casieria Consiliului Concurenței.

Art. 5. - Plata tarifelor se face înainte de notificare, solicitare de dispensă sau cerere de certificare a neintervenției și de acces la documentație.

Art. 6. - (1) Notificarea operațiunilor de concentrare economică, solicitările de dispensă sau pentru certificarea prealabilă a neintervenției vor fi înregistrate numai după ce se prezintă dovada achitării tarifelor.

(2) Accesul la documentație se acordă după plata tarifului la casierie. Eliberarea de copii sau extrase după documentație se face după plata tarifului la casieria Consiliului Concurenței.

Art. 7. - Notificarea concentrărilor economice, solicitările de dispensă și pentru certificarea prealabilă a neintervenției, precum și cererile de acordare a accesului la documentație, la care nu sunt anexate dovezile de achitare a tarifelor, nu se consideră depuse la Consiliul Concurenței.

Art. 8. - Tarifele sunt cele prevăzute în anexa ce face parte integrantă din Regulament. Acestea pot fi actualizate periodic, în funcție de indicele prețurilor de consum.

Art. 9. - La data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă Regulamentul privind stabilirea și perceperea tarifelor pentru procedurile și serviciile prevăzute de Legea concurenței nr. 21/1996 și de regulamentele emise în aplicarea acesteia, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 116 bis din 9 iunie 1997, cu modificările ulterioare.

ANEXA

TARIFELE

Instituite conform prevederilor art. 28 alin. (2) lit. f) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare

Nr. Crt.	Denumirea tarifului	Tariful (lei)
1.	Tarif privind notificări pentru concentrări	28.000.000
2.	Tarif privind solicitări de dispensă pentru exceptări individuale	15.000.000
3.	Tarif privind certificarea neintervenției	2.500.000
4.	Tarif privind accesul la documentație	800.000
5.	Tarif privind eliberarea de copii sau extrase : <ul style="list-style-type: none"> <li>• format A4/față</li> <li>• format A4/față-verso</li> <li>• format A3/față</li> <li>• format A3/față-verso</li> </ul>	4.000 7.000 10.000 16.500

## **Instrucțiuni cu privire la definirea pieței relevante, în scopul stabilirii părții substanțiale de piață**

În temeiul art. 28 alin. (1) și (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Concurenței adoptă prezentele instrucțiuni:

### **Introducere**

Piața relevantă reprezintă piața pe care se desfășoară concurența și este utilizată pentru identificarea produselor și a agenților economici ce se află în concurență directă în afaceri. Piața relevantă este deci piața pe care se desfășoară concurența.

Aplicarea prevederilor Legii concurenței nr. 21/1996, denumită în continuare *lege*, nu ar fi posibilă fără referire la piața pe care se desfășoară concurența, fiind necesară definirea piețelor relevante în diversele cazuri care intră sub incidența acestei legi.

### **1. Principii generale ale definirii pieței relevante.**

O piață relevantă cuprinde un produs sau un grup de produse și aria geografică pe care acestea se produc și/sau se comercializează. Piața relevantă are deci două componente: piața produsului și piața geografică.

a) *Piața relevantă a produsului* cuprinde toate produsele care sunt considerate de cumpărători ca interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețului și utilizării acestora. Aceste produse trebuie să fie suficient de asemănătoare, astfel încât consumatorii sau beneficiarii să le ia în considerare atunci când iau deciziile de cumpărare.

Identificarea pieței relevante a produsului presupune efectuarea unei analize care să stabilească produsele care fac parte din piața respectivă, luând în considerare factori determinanți, cum ar fi substituibilitatea, prețurile, elasticitatea cererii pentru produs în funcție de prețurile altor produse etc.

Două produse nu trebuie să fie identice din punct de vedere al caracteristicilor fizice și funcționale, al calității sau prețului, pentru a fi considerate ca substituibile sau interschimbabile din punctul de vedere al cumpărătorilor. Determinant este faptul că produsele să aibă un grad suficient de substituibilitate în a satisface necesitățile și dorințele cumpărătorilor, în așa fel încât fiecare dintre aceste produse să constituie o alternativă economică reală pentru celelalte produse, consumatorul având posibilitatea de a alege atunci când

ia decizii de cumpărare. Acestui set de produse considerate substituibile de către cumpărători și care formează piața produsului din punctul de vedere al cererii, i se adaugă produsele care în mod curent nu sunt substituibile din punctul de vedere al cererii, ci din punctul de vedere al ofertei. Este cazul produselor pe care unii producători pot să le realizeze ușor și acceptabil din punct de vedere economic, prin mărirea capacităților lor de producție sau prin reconvertirea unor capacități de producție, aceste produse putând deveni, într-o perioadă de timp rezonabilă, înlocuitoare pentru produsele incluse deja în piața relevantă a produsului.

Aceste principii se aplică și pentru definirea pieței relevante în cazul serviciilor; din motive de simplificare a terminologiei, în prezentele instrucțiuni este folosită noțiunea de piață relevantă a produsului.

b) *Piața geografică relevantă* cuprinde zona în care sunt localizați agenții economici implicați în livrarea produselor incluse în piața produsului, zona în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi diferențiată în arii geografice vecine datorită, în special, unor condiții de concurență substanțial diferite. În mod similar, noțiunea de piață geografică se referă și la servicii.

Factorii care trebuie luați în considerare la definirea pieței geografice relevante includ tipul și caracteristicile produselor implicate, existența unor bariere la intrare, preferințele consumatorilor, diferențele dintre cotele de piață ale agenților economici în zone geografice învecinate, diferențele substanțiale dintre prețurile produselor la furnizori, precum și ponderea cheltuielilor de transport în costurile totale.

În funcție de factorii luați în considerare se definește aria geografică în care sunt localizați producătorii concurenți. Aceasta poate include și producătorii necunoscuți de cumpărători, dar care pot, ușor și acceptabil din punct de vedere economic, să-și aducă produsele din alte zone.

Pentru a fi considerate pe aceeași piață geografică relevantă, nu este necesar ca produsele să fie fabricate în aceeași localitate sau în localități apropiate. Important este ca toate aceste produse să fie accesibile aceluiași cumpărători, astfel încât fiecare dintre ele să fie o alternativă economică reală pentru celelalte.

Pentru unele produse sau servicii, piața geografică relevantă poate fi o parte într-o localitate, o localitate, un județ, o regiune sau o zonă din România, pentru altele, întreaga țară.

Progresele în domeniul transporturilor și comunicațiilor și tendințele de eliminare a barierelor și de liberalizare a comerțului internațional pot modifica, în timp, limitele piețelor geografice relevante, depășind granițele unei țări.



## **2. Definirea pieței relevante în cazurile de practici anticoncurențiale, reglementate de art. 5 și 6 din lege**

Principiile menționate la pct.1 vor fi avute în vedere de agenții economici la definirea pieței relevante în cererile pentru dispensă în vederea exceptării individuale de la interdicția prevăzută la art. 5 alin. (1) din lege, conform regulamentelor emise de Consiliul Concurenței. Aceleași principii vor fi folosite de Consiliul Concurenței în investigațiile întreprinse în cazurile de practici anticoncurențiale, respectiv de abuz de poziție dominantă, pentru a determina care produse sunt afectate și care agenți economici concurenți (clienți și/sau furnizori) pot fi afectați.

Pentru fiecare produs supus investigației se vor determina produsele care constituie înlocuitori sau substituenți, precum și producătorii acestora suficient de apropiați geografic, care sunt luați în considerare de către cumparatori, atunci când aceștia iau deciziile de cumpărare. Această determinare a produsului supus investigației se face atât la prețurile curente, cât și la prețurile mai mici, care se estimează a fi aplicate, dacă practicile suspectate ca anticoncurențiale nu ar exista.

Consiliul Concurenței va investiga dacă substituienții disponibili la prețuri curente există numai ca rezultat al creșterilor de preț sau al altor practici anticoncurențiale suspectate.

## **3. Definirea pieței relevante în cazurile de concentrare economică.**

Primul pas întreprins în analiza concentrărilor economice este definirea pieței produsului și a pieței geografice afectate de concentrarea economică notificată.

Piața produsului și piața geografică vor reprezenta contextul în care este evaluată puterea de piață a noii entități economice rezultate din concentrare.

În scopul definirii pieței relevante, în cazurile de concentrare economică, se va avea în vedere impactul operațiunii de concentrare propuse asupra concurenței, în dinamica acesteia, deci asupra pieței relevante în noua sa structură, care va rezulta după implementarea concentrării.

Este considerată afectată de concentrarea economică piața relevantă, în cadrul căreia:

a) două sau mai multe părți implicate în operațiunea de concentrare economică acționează pe aceeași piață a produsului și, ca urmare a concentrării, cota lor de piață depășește 15% (relații pe orizontală).

b) una sau mai multe părți implicate acționează pe o piață a produsului situată în amonte sau în avalul oricărei alte piețe pe care sunt prezente alte părți implicate și, în plus, cota lor de piață individuală sau combinată, este de cel puțin 25%,

indiferent dacă există sau nu o relație de genul furnizor-client între părțile participante la concentrare (relații pe verticală).

În scopul definirii pieței relevante asupra căreia urmează să producă efecte concentrarea economică propusă, se va porni de la identificarea produselor fabricate și/sau comercializate de agenții economici implicați în concentrarea economică. În continuare, se va determina care sunt produsele (și producătorii acestora) care sunt suficient de apropiate pentru a fi substituibile sau înlocuitorii pentru produsele fabricate și/sau comercializate de agenții economici implicați în concentrare, definindu-se astfel piața produsului sau, dacă este cazul, piețele relevante ale produsului.

Piața geografică este formată din producătorii produselor incluse în piața relevantă a produsului, situați în aceleași locuri pe care grupul de consumatori ai produselor respective le iau în considerare atunci când iau deciziile de cumpărare.

O atenție deosebită se va acorda concentrărilor economice în care agenții economici implicați produc și/sau vând produse care se includ în aceeași piață a produsului, o astfel de concentrare având efecte directe și semnificative asupra pieței geografice afectate de concentrarea economică în cauză, dacă agenții economici implicați în concentrare vând în mod curent produse pentru un grup semnificativ de cumpărători situați într-o anumită arie geografică.

#### **4. Dispoziții finale**

La data intrării în vigoare a prezentelor Instrucțiuni, se abrogă Instrucțiunile cu privire la definirea pieței relevante, în scopul stabilirii părții substanțiale de piață, publicate în Monitorul Oficial al României nr.57 bis din 4 aprilie 1997.

## **INSTRUCȚIUNI PRIVIND MODUL DE APLICARE A REGULILOR DE CONCURENȚĂ ACORDURILOR DE ACCES DIN SECTORUL DE COMUNICAȚII ELECTRONICE – CADRU GENERAL, PIEȚE RELEVANTE ȘI PRINCIPII**

În temeiul art.28 alin.(1) și (3) din Legea concurenței nr.21/1996, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Concurenței adoptă prezentele Instrucțiuni:

### **PREFAȚA**

În industria comunicațiilor electronice, acordurile de acces sunt esențiale pentru a permite operatorilor de pe piață să beneficieze de liberalizare.

Scopul acestor Instrucțiuni constă în:

- a) stabilirea principiilor de acces ce derivă din dreptul concurenței, pentru a crea o siguranță mai mare pe piață și condiții mai stabile pentru inițiative comerciale și investiționale în sectoarele comunicațiilor electronice și serviciilor multimedia;
- b) definirea și clarificarea relațiilor dintre legea concurenței și legislația specifică a sectorului (în special în ceea ce privește relațiile dintre regulile de concurență și legislația privind accesul și interconectarea rețelelor de comunicații electronice);
- c) explicarea modalității în care vor fi aplicate regulile de concurență, într-un mod coerent, în sectoarele implicate în furnizarea de noi servicii, și în special aspectelor de acces în acest context.

### **INTRODUCERE**

1. Având în vedere liberalizarea completă a sectorului de comunicații electronice, România trebuie să înlăture ultimele bariere în ceea ce privește furnizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice către consumatori într-un mediu concurențial. Ca rezultat al acestui proces de liberalizare, va apărea un al doilea set de produse și de servicii, ca de altfel și necesitatea de acces la facilitățile necesare pentru furnizarea acestor servicii. În acest sector, interconectarea cu rețeaua publică de comunicații electronice este un exemplu tipic de acces, dar nu singurul.

2. Consiliul Concurenței a decis să trateze acordurile de acces din domeniul comunicațiilor electronice conform regulilor de concurență. Prezentele Instrucțiuni tratează modul în care regulile și procedurile de concurență se aplică acordurilor de acces în contextul armonizării legislației naționale cu legislația europeană din sectorul comunicațiilor electronice.

3. În România, la momentul adoptării prezentelor *Instrucțiuni*, cadrul legal de reglementare este constituit din: *Ordonanța privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.527/2002, denumită în continuare*

*ordonanță<sup>1</sup>, O.U.G. nr.79/2002 privind cadrul general de reglementare a comunicațiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.591/2002<sup>2</sup> și Legea nr.304/2003 pentru serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile de comunicații electronice.*

4. În sectorul comunicațiilor electronice, cadrul legal al procesului de liberalizare și de armonizare permite și simplifică posibilitățile agenților economici de a iniția noi activități pe piețe noi și, ca atare, permite utilizatorilor să beneficieze de rezultatele unei concurențe mai puternice. Aceste avantaje nu trebuie să fie periclitate de practicile restrictive sau abuzive ale agenților economici: noilor intrați trebuie să li se garanteze dreptul de a avea acces la rețelele operatorilor de comunicații electronice aflați în poziție dominantă. Din acest motiv, regulile de concurență sunt esențiale pentru a asigura obținerea acestei evoluții. Autoritățile care au un rol în reglementarea acestui sector sunt: Autoritatea Națională de Reglementare în Comunicații (ANRC) și Consiliul Concurenței. Pentru ca procesul de concurență să funcționeze corect pe piață, este necesară asigurarea conlucrării dintre aceste autorități.



5. Capitolul I al acestor Instrucțiuni stabilește cadrul general și detaliază modul în care autoritatea de concurență intenționează să protejeze drepturile agenților economici și ale utilizatorilor conform regulilor de concurență și să evite dublarea inutilă a procedurilor.

Capitolul al II-lea stabilește modalitatea de definire a pieței în acest sector.

Capitolul al III-lea detaliază principiile pe care Consiliul Concurenței le va urma în aplicarea regulilor de concurență, în scopul de a ajuta agenții economici de pe piața comunicațiilor electronice să aibă în vedere respectarea cerințelor Legii concurenței nr.21/1996, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare lege) la încheierea acordurilor de acces. Principiile stabilite în prezentele Instrucțiuni se aplică nu numai serviciilor de comunicații electronice tradiționale, pe linii fixe, dar și celorlalte tipuri de servicii de comunicații electronice, inclusiv unor domenii precum comunicațiile prin satelit și comunicațiile mobile.

Capitolul al IV-lea stabilește cadrul general de analiză a situației în care același operator furnizează atât rețele de comunicații electronice, cât și rețele de televiziune prin cablu.

6. Prezentele Instrucțiuni se bazează pe aspecte care au apărut în Uniunea Europeană în timpul etapelor inițiale ale tranziției de la monopoluri la piețe concurențiale. Dată fiind convergența sectoarelor de comunicații electronice, radiodifuziune și tehnologia informației, precum și întărirea concurenței de pe aceste piețe, pot apărea în viitor și alte aspecte. Aceasta poate conduce la necesitatea de a adapta scopul și principiile stabilite în prezentele Instrucțiuni acestor noi sectoare.

<sup>1</sup> Prin Ordonanța Guvernului nr.34/2002 a fost preluată Directiva Parlamentului European și a Consiliului European 2002/19/CE din 7 martie 2002 cu privire la accesul la și interconectarea rețelilor de comunicații electronice și a infrastructurilor asociate (Directiva de acces);

<sup>2</sup> Prin O.U.G. nr.79/2002 a fost preluată Directiva Parlamentului European și a Consiliului European 2002/21/CE din 7 martie 2002 cu privire la un cadru de reglementare comun pentru rețele și servicii de comunicații electronice (Directiva cadru);

7. Prezentele Instrucțiuni nu își propun să realizeze o analiză exhaustivă a tuturor problemelor posibile de concurență din acest sector, întrucât în acest domeniu pot apărea probleme noi.

8. Consiliul Concurenței va lua în considerare, dacă va fi cazul, modificarea sau completarea prezentelor Instrucțiuni, în lumina experienței ce va fi acumulată în timpul perioadei inițiale a procesului de liberalizare a comunicațiilor electronice în România.

## **CAPITOLUL I – CADRUL GENERAL**

### **Secțiunea 1**

#### **Relațiile dintre regulile de concurență și reglementarea specifică a sectorului**

9. Problemele de acces sunt reglementate în România prin Ordonanța Guvernului nr.34/2002. Un furnizor de servicii intră în contact cu o problemă de acces, cum ar fi refuzul nejustificat al unui operator ce deține o poziție dominantă pe piața comunicațiilor electronice de a furniza sau furnizarea în termeni nerezonabili a unei linii închiriate de care solicitantul are nevoie pentru a oferi un anumit serviciu consumatorilor săi și, prin urmare, trebuie să ia în considerare un număr de posibilități în vederea găsirii unei soluții. În general, atunci când se confruntă cu o problemă de acces, părțile lezate au două posibilități: (i) procedurile specifice de acțiune în fața Autorității Naționale de Reglementare în Comunicații, stabilite acum în concordanță cu dreptul comunitar și (ii) o acțiune în fața autorității de concurență sau a instanței judecătorești.

10. Consiliul Concurenței are în vedere faptul că ANRC are atribuții diferite și operează într-un cadru legal diferit de cel al Consiliului Concurenței, atunci când acesta din urmă aplică regulile de concurență. Acest cadru legal specific sectorului, bazat pe considerații de politică a comunicațiilor electronice, poate avea obiective diferite, dar aflate în concordanță cu obiectivele politicii de concurență. Consiliul Concurenței va coopera cât de mult posibil cu ANRC.

11. Regulile de concurență nu sunt suficiente pentru a soluționa toate problemele din domeniul comunicațiilor electronice. Prin urmare, ANRC are o sferă de activitate semnificativ extinsă și un rol semnificativ în reglementarea acestui sector.

12. Este, de asemenea, important faptul că legislația din domeniul comunicațiilor electronice impune operatorilor de comunicații electronice care au o putere semnificativă de piață obligații de transparență și de nediscriminare, care sunt mai oneroase decât cele impuse conform art.6 din Legea concurenței nr.21/1996, modificată. Această legislație stabilește obligații referitoare la transparență, obligații de furnizare și obligații legate de modalitatea de stabilire a tarifelor. Obligațiile menționate sunt impuse de către ANRC, care are, de asemenea, jurisdicție în asigurarea unei concurențe efective pe piață.

13. În legătură cu art.6 din lege, prezentele Instrucțiuni au în vedere, în principal, situația în care, înainte de liberalizare, pe piață a existat un operator de comunicații electronice care deținea o poziție dominantă. Existența și poziția pe piață a

operatorilor concurenți vor fi relevante pentru a determina dacă există o poziție dominantă a unui anumit operator sau o poziție dominantă colectivă: referirile din prezentele Instrucțiuni la poziția dominantă vor fi interpretate în acest sens.

14. ANRC are jurisdicție asupra acordurilor de acces, ceea ce nu exclude însă, în condițiile legii concurenței, obligativitatea notificării unor astfel de acorduri la Consiliul Concurenței. ANRC trebuie să se asigure că acțiunile întreprinse de către ea sunt în concordanță cu dreptul concurenței. Această obligație presupune să nu întreprindă acțiuni contrare legislației de protecție a concurenței.

15. Acordurile de acces reglementează - în principiu - furnizarea anumitor servicii între agenți economici independenți și nu conduc la crearea unei entități autonome, distincte de părțile acordului. De aceea, în mod general, acordurile de acces nu cad sub incidența *Regulamentului Consiliului Concurenței privind autorizarea concentrărilor economice*.

16. Conform *Regulamentului Consiliului Concurenței privind aplicarea prevederilor art.5 și art.6 din Legea concurenței nr.21/1996 privind practicile anticoncurențiale*, Consiliul Concurenței poate analiza un acord de acces ca urmare a: (i) notificării unui asemenea acord, realizată de către una sau mai multe dintre părțile implicate; (ii) unei plângeri împotriva unui acord de acces restrictiv ori împotriva unui comportament al unui agent economic aflat în poziție dominantă privind acordarea sau refuzul de a acorda accesul; (iii) unei proceduri inițiate din oficiu de către autoritatea de concurență referitoare la modalitatea de acordare a accesului sau la refuzul de acordare a accesului; (iv) unei investigații a întregului sector.

17. Există un număr de domenii în care acordurile vor fi supuse atât regulilor de concurență, cât și regulamentelor specifice sectorului de comunicații electronice. Acestea din urmă au ca scop stabilirea unui regim juridic pentru aceste acorduri. Agenții economici ce operează în sectorul comunicațiilor electronice trebuie să fie conștienți că respectarea regulilor de concurență nu îi absolvă de îndatorirea de a se supune obligațiilor ce le pot fi impuse în contextul reglementărilor specifice din domeniu și viceversa.

## **Secțiunea a 2- a**

### **Modul de acțiune a Consiliului Concurenței în legătură cu acordurile de acces**

18. Acordurile de acces - luate ca întreg – sunt de mare importanță și, prin urmare, Consiliul Concurenței precizează cât mai clar cadrul juridic în care aceste acorduri să fie încheiate. Acordurile de acces care conțin clauze anticoncurențiale intră sub incidența art.5 din lege. Acordurile care implică agenți economici în poziție dominantă sau monopoliști pot intra sub incidența art.6 din același act normativ.

## **Secțiunea a 3- a**

### **Notificări**

19. Acordurile care intră sub incidența art.5 alin.(1) din lege vor fi notificate Consiliului Concurenței, în vederea obținerii beneficiului exceptării individuale, conform art.5 alin (2) din aceeași lege.

#### **Secțiunea a 4- a Plângeri**

20. Persoanele fizice sau juridice care au un interes legitim pot, în condițiile stabilite prin lege, să înainteze o plângere Consiliului Concurenței, solicitând efectuarea de investigații și impunerea încetării unei încălcări a art.5 sau a art.6 din lege.

21. Consiliul Concurenței, în analizarea fiecărui caz adus în atenția sa, va examina posibilitatea de a stabili existența încălcării și cât de semnificative sunt efectele presupusei încălcări asupra concurenței, în scopul de a își îndeplini, în cele mai bune condiții posibile, sarcina sa de a asigura respectarea art.5 și 6 din lege.

22. Cu privire la acțiunile înaintea ANRC, Ordonanța Guvernului nr.34/2002 prevede că aceasta are competența de a interveni și de a impune schimbări atât în ceea ce privește existența, cât și în ceea ce privește conținutul acordurilor de acces. ANRC trebuie să țină cont de necesitatea de a stimula o piață concurențială și poate impune condiții uneia sau mai multor părți, pentru a asigura concurența efectivă<sup>3</sup>.

#### **Secțiunea a 5- a Investigații sectoriale din oficiu**

23. Atunci când se va dovedi necesar, Consiliul Concurenței poate declanșa o investigație *ex officio*, care poate acoperi întregul sector.

#### **Secțiunea a 6- a Amenzi**

24. În condițiile prevăzute de Legea concurenței nr.21/1996, modificată, Consiliul Concurenței poate impune amenzi de până la 10% din cifra de afaceri anuală, agenților economici care - cu intenție sau din culpă - au încălcat art.5 alin.(1) sau art.6 din lege. Atunci când acordurile au fost notificate conform *Regulamentului Consiliului Concurenței privind aplicarea prevederilor art.5 și art.6 din Legea concurenței nr.21/1996 privind practicile anticoncurențiale*, în vederea obținerii beneficiului exceptării individuale conform art.5 alin.(2) din lege, Consiliul Concurenței nu va aplica amenzi pentru activitățile și acțiunile acoperite prin cererea de dispensă, în perioada cuprinsă între data când cererea devine efectivă și data emiterii deciziei. Cu toate acestea, Consiliul Concurenței poate retrage această impunitate, informând agentul economic implicat că, după o examinare preliminară, apreciază că interdicția prevăzută la art.5 alin.(1) din lege este aplicabilă acordului și, prin urmare, aplicarea art.5 alin.(2) nu este justificată.

### **CAPITOLUL II – PIETELE RELEVANTE**

25. În cursul investigării cazurilor conform cadrului general stabilit la Cap. I, Consiliul Concurenței se va întemeia pentru definirea pieței relevante pe *Instrucțiunile cu privire la definirea pieței relevante în scopul stabilirii unei părți substanțiale de piață*, emise de către Consiliul Concurenței.

---

<sup>3</sup> Art.5(1) din OUG nr.34/2002

26. Există trei surse principale de presiune concurențială asupra agenților economici: substituibilitatea din punct de vedere al cererii, substituibilitatea din punct de vedere al ofertei și concurență potențială, prima constituind cea mai rapidă și mai eficientă forță de disciplinare a furnizorilor unui serviciu sau ai unui produs dat. Substituibilitatea din punct de vedere al cererii este – prin urmare – principalul instrument folosit pentru definirea pieței relevante a produsului, în scopul identificării restricțiilor asupra concurenței în sensul art.5 alin.(1) și art.6 din lege.

27. Substituibilitatea din punct de vedere al ofertei poate fi folosită, atunci când circumstanțele o justifică, ca un element suplimentar pentru definirea pieței relevante. În practică, aceasta nu poate fi distinsă, în mod clar, de concurența potențială. Substituibilitatea din punct de vedere al ofertei și concurența potențială sunt folosite pentru a determina dacă un agent economic are poziție dominantă, dacă restricționarea concurenței este semnificativă în sensul art.5 din lege sau dacă concurența a fost eliminată.

28. În analiza piețelor relevante este necesar să se aibă în vedere dezvoltarea pieței pe termen scurt.

Următoarele secțiuni stabilesc principii de bază cu relevanță în sectorul comunicațiilor electronice.

### **Secțiunea 1**

#### **Piața relevantă a produsului**

29. Punctul 1 lit.a) din *Instrucțiunile cu privire la definirea pieței relevante în scopul stabilirii unei părți substanțiale de piață*, emise de către Consiliul Concurenței prevede că piața relevantă a produsului "cuprinde toate produsele care sunt considerate de cumpărători ca interschimbabile sau substituibile, datorită caracteristicilor, prețului și a utilizării date acestora."

30. Liberalizarea sectorului comunicațiilor electronice va conduce la apariția unui al doilea tip de piață, acela al accesului la infrastructurile care sunt necesare pentru furnizarea acestor servicii liberalizate. Interconectarea cu rețeaua publică de comunicații electronice comutată este un exemplu tipic de acces. Fără interconectare, nu va fi posibil, din punct de vedere comercial, pentru terți să furnizeze, de exemplu, o gamă completă de servicii de telefonie vocală.

31. Prin urmare, este clar că în sectorul comunicațiilor electronice se pot defini cel puțin două tipuri de piețe relevante care pot fi luate în considerare – cea a serviciului furnizat utilizatorilor finali și cea a accesului la facilitățile necesare pentru a furniza serviciul către utilizatorii finali (informații, rețeaua fizică etc). În fiecare caz, va fi necesară definirea piețelor relevante ale accesului și ale serviciului prestat utilizatorilor finali, ca de exemplu interconectarea cu rețeaua publică de comunicații electronice și furnizarea serviciilor de telefonie publică vocală.

32. Atunci când este cazul, Consiliul Concurenței va folosi testul pieței relevante, care constă în a analiza dacă, în situația în care toți furnizorii serviciilor în cauză ar crește prețurile cu 5-10%, profiturile lor colective ar crește. Conform acestui test,



dacă profiturile lor colective ar crește, piața analizată constituie o piață relevantă separată, distinctă.

33. Consiliul Concurenței consideră că principiile generale de definire a pieței relevante a produsului din dreptul concurenței se aplică și piețelor relevante specifice din domeniul comunicațiilor electronice. Datorită schimbărilor de ordin tehnologic din acest domeniu, orice încercare de a defini piețele particulare ale produsului în prezentele Instrucțiuni prezintă riscul de a deveni rapid inadecvată și inutilă. Definirea unor piețe particulare ale produsului - de exemplu, determinarea faptului dacă facilitățile de inițiere a apelului și a celor de recepționare a apelului sunt părți ale aceleiași piețe a infrastructurii - se va realiza pe baza examinării detaliate a fiecărui caz individual.

#### A. Piața serviciilor

34. Aceasta poate fi definită, în sens larg, ca fiind furnizarea oricărui serviciu de comunicații electronice către utilizatori. Diferite servicii de comunicații electronice vor fi considerate substituibile dacă prezintă un grad suficient de interschimbabilitate pentru utilizatorii finali, ceea ce înseamnă că poate exista o concurență reală între diferiții furnizori ai acestor servicii.

#### B. Accesul la infrastructuri

35. Pentru ca un furnizor să presteze servicii utilizatorilor finali, acesta va solicita deseori accesul la una sau mai multe infrastructuri (în aval sau în amonte). De exemplu, pentru a livra material servicii utilizatorilor finali, furnizorul va trebui să aibă acces la punctele terminale ale rețelei de comunicații electronice la care acești utilizatori finali sunt conectați. Acest acces poate fi realizat la nivel fizic prin infrastructura specializată sau partajată, care este furnizată fie în mod autonom, fie închiriată de la un furnizor de infrastructură la nivel local. Acest acces poate fi realizat, de asemenea, fie printr-un furnizor de servicii care are deja ca abonați acești utilizatori finali, fie printr-un furnizor de interconectare care are acces direct/indirect la punctele terminale considerate.

36. Pe lângă accesul fizic, un furnizor poate avea nevoie de acces la alte infrastructuri pentru a putea oferi serviciile către utilizatorii finali și să fie în măsură de a face cunoscute utilizatorilor finali serviciile sale. Atunci când un agent economic este în poziție dominantă în furnizarea de servicii, cum ar fi cărțile de telefon și serviciile de informații, pot apărea probleme similare cu cele legate de accesul fizic la infrastructuri.

37. În multe cazuri, Consiliul Concurenței va trebui să se ocupe de problemele legate de accesul fizic, o importanță deosebită prezentând accesul la infrastructura rețelei operatorului de comunicații electronice aflat în poziție dominantă.

38. Anumiți operatori de comunicații electronice dominanți pot fi tentați să se opună acordării accesului unor terți furnizori de servicii ori altor operatori de rețea, în special în domeniile în care serviciile propuse vor concura cu un serviciu furnizat de către însuși operatorul de comunicații electronice aflat în poziție dominantă. Această opoziție se va manifesta deseori prin întârzierea nejustificată în acordarea accesului, prin refuzul de a permite accesul sau printr-o dispoziție de a nu permite accesul decât în condiții mai puțin avantajoase pentru solicitant. Este rolul legislației de

protecție a concurenței să se asigure că este permisă dezvoltarea acestor piețe potențiale de acces și că operatorii de comunicații electronice dominanți nu pot exercita controlul asupra accesului pentru a frâna dezvoltarea piețelor acestor servicii.

39. În sectorul comunicațiilor electronice, liberalizarea poate conduce la dezvoltarea unor rețele noi, alternative, care vor avea, în final, un impact asupra definirii pieței accesului.

#### **Secțiunea a 2-a** **Piața geografică relevantă**

40. Piața geografică relevantă este definită la punctul 1 lit.b) din *Instrucțiunile cu privire la definirea pieței relevante în scopul stabilirii unei părți substanțiale de piață*, emise de către Consiliul Concurenței ca "zona în care sunt localizați agenții economici implicați în livrarea produselor incluse în piața produsului, zonă în care condițiile de concurență sunt suficient de omogene și care poate fi diferențiată în arii geografice vecine datorită, în special, unor condiții de concurență substanțial diferite".

41. Cu privire la piața furnizării serviciilor de comunicații electronice și a accesului, piața relevantă geografică va fi zona în care condițiile obiective de concurență care se aplică furnizorilor de servicii sunt similare și în care concurenții sunt în măsură să-și ofere serviciile. Prin urmare, va fi necesar să se examineze posibilitatea de acces a acestor furnizori de servicii și a utilizatorilor finali în orice parte a acestei zone, în condiții similare și viabile din punct de vedere economic. Condițiile de reglementare, cum ar fi termenii licențelor și orice drepturi speciale sau exclusive deținute de către furnizorii locali ai accesului, concurenți, prezintă o importanță deosebită.

### **CAPITOLUL III - PRINCIPII**

42. Consiliul Concurenței va aplica principiile stabilite în continuare, în cazurile care îi sunt înaintate.

43. Art. 5 și art.6 din lege se aplică și acordurilor sau practicilor care au fost aprobate sau autorizate de către ANRC sau în cadrul cărora autoritatea a solicitat includerea unor condiții, la cererea uneia sau a mai multor părți implicate. Aceste condiții nu trebuie să contravină regulilor de concurență.

44. ANRC poate impune standarde stricte de transparentă, obligații cu privire la practicile de furnizare și de stabilire a tarifelor sau prețurilor, mai ales că acestea sunt necesare în etapele inițiale ale liberalizării. Dacă se consideră necesar, legislația specifică din domeniul comunicațiilor electronice va fi folosită ca un instrument în sprijinul interpretării normelor de concurență. Având în vedere obligația ANRC de a asigura o concurență efectivă, aplicarea normelor de concurență este, de asemenea, necesară pentru o interpretare corespunzătoare a legislației specifice din domeniu.

#### **Secțiunea 1** **Poziția Dominantă - Art.6 din Legea concurenței nr.21/1996, cu modificările și completările ulterioare**

45. Pentru ca un agent economic să poată opera pe piața serviciilor de comunicații electronice, acesta trebuie să obțină accesul la diverse infrastructuri. Pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice, spre exemplu, va fi necesară de obicei interconectarea cu rețeaua publică de comunicații electronice. Accesul la această rețea va fi aproape întotdeauna controlat de către operatorul de comunicații electronice în poziție dominantă. În ceea ce privește acordurile de acces, poziția dominantă concretizată în controlul asupra facilităților va fi cel mai important aspect.

46. Aprecierea dacă un agent economic se află sau nu într-o poziție dominantă nu depinde doar de drepturile legale acordate acestuia. Simpla eliminare a unui monopol legal nu pune capăt existenței unei poziții dominante. Apariția și dezvoltarea unei concurențe efective din partea unor alți furnizori de rețele, cu capacitate adecvată și cu acoperire geografică corespunzătoare, se vor produce într-o perioadă semnificativă de timp.

47. În sectorul comunicațiilor electronice, este posibil ca un operator să dețină o poziție foarte puternică pe piața infrastructurii și pe piețele din avalul pieței infrastructurii.

Costurile infrastructurii constituie, în general, elementul de cost cel mai ridicat al operațiunilor de pe piața din aval. Mai mult, operatorii vor întâlni, de multe ori, aceiași concurenți atât pe piața infrastructurii, cât și pe piețele din aval.

48. Este posibil ca, în acest mod, să fie puse în evidență anumite situații în care există piețe strâns legate, iar un operator să dețină o putere foarte mare pe cel puțin una dintre aceste piețe.

49. Dacă aceste condiții sunt îndeplinite, Consiliul Concurenței este acela care va determina dacă operatorul în cauză se află într-o situație similară cu deținerea unei poziții dominante pe ansamblul acestor piețe.

50. În sectorul comunicațiilor electronice, conceptul de "facilități esențiale" va juca, în numeroase situații, un rol important în stabilirea obligațiilor ce incumbă operatorilor de comunicații electronice aflați în poziție dominantă. Acest termen este utilizat pentru a desemna o instalație sau infrastructură care este esențială pentru asigurarea conexiunii cu consumatorii și/sau pentru a permite concurenților să-și desfășoare activitatea și care nu poate fi reprodusă prin mijloace rezonabile.

51. Un agent economic care controlează accesul la facilitățile esențiale deține o poziție dominantă în sensul art.6 din lege. De asemenea, un agent economic poate deține o poziție dominantă în sensul art.6 din aceeași lege și fără a controla o facilitate esențială.

#### *A. Piața serviciilor*

52. Unul dintre factorii folosiți pentru a evalua puterea pe piață a unui agent economic este reprezentat de vânzările acelui agent economic, exprimate ca procentaj din totalul vânzărilor de servicii substituibile pe piața geografică relevantă. În ceea ce privește piața serviciilor, Consiliul Concurenței va determina, printre altele, cifra de afaceri corespunzătoare serviciilor substituibile, excluzându-se vânzările sau

consumul intern de servicii de interconectare și vânzarea sau consumul intern al infrastructurii locale, luând în considerare condițiile de competitivitate și structura ofertei și a cererii de pe piață.

#### *B. Accesul la facilități*

53. Conceptul de "acces" se poate referi la o multitudine de situații, inclusiv la disponibilitatea unor linii de închiriat care să-i permită furnizorului de servicii să-și construiască propria rețea și să realizeze propria interconectare în sens restrâns, care înseamnă interconectarea a doua rețele de comunicații electronice, spre exemplu fixă și mobilă. În materie de acces, este probabil că operatorii în funcțiune vor continua să ocupe o poziție dominantă pentru o anumită perioadă și după liberalizarea cadrului legal. Acești operatori, care controlează infrastructurile, sunt în mod obișnuit cei mai puternici prestatori de servicii, până acum ei neavând nevoie să distingă între realizarea serviciului și furnizarea acestuia către utilizatorii finali. În mod obișnuit, un operator care era - în același timp - și furnizor de servicii nu cerea subdiviziunilor sale care operau în aval să plătească pentru acces și, prin urmare, să se calculeze venitul corespunzător utilizării infrastructurii respective. Când un operator furnizează, deopotrivă, accesul și serviciile, este necesar să se separe pe cât este posibil veniturile corespunzătoare fiecăreia din aceste piețe înainte de a utiliza veniturile ca bază pentru calcularea cotei pe care o deține agentul economic respectiv pe fiecare dintre piețele pe care acționează. Art.11 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.34/2002 abordează acest aspect, autoritatea de reglementare putând impune operatorilor desemnați ca având putere semnificativă de piață obligația privind evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru anumite activități care au legătură cu interconectarea rețelelor de comunicații - acoperind atât serviciile de interconectare furnizate în interior, cât și serviciile de interconectare furnizate altor utilizatori - ori cu accesul la aceste rețele sau la infrastructura asociată.

54. Semnificația economică a obținerii accesului depinde, printre altele, de acoperirea rețelei cu care se solicită interconectarea. De aceea, adițional folosirii cifrelor de afaceri, Consiliul Concurenței va lua în considerare, ori de câte ori este posibil, numărul clienților care s-au abonat la serviciile companiei care deține o poziție dominantă, prin comparație cu numărul celor pe care furnizorul de servicii care solicită accesul intenționează să îl aibă. În consecință, puterea pe piață a unui anumit agent economic va fi dimensionată în parte prin numărul abonaților care sunt conectați la terminalele rețelei de comunicații electronice, putere de piață pe care agentul economic a exprimat-o procentual prin raportarea numărului său de abonați la totalul numărului de abonați conectați la terminalele din zona geografică relevantă.

#### *C. Substituibilitatea din punct de vedere al ofertei*

55. Astfel cum s-a arătat la punctul 27, substituibilitatea din punct de vedere al ofertei este, de asemenea, importantă pentru chestiunea existenței unei poziții dominante pe o piață dată. O cotă de piață de peste 50% este, de obicei, suficientă pentru a demonstra existența unei poziții dominante, deși există și alți factori care vor fi luați în considerare. De exemplu, Consiliul Concurenței va examina dacă există și alți furnizori de rețele în zona geografică relevantă, pentru a determina dacă asemenea infrastructuri alternative sunt suficient de dense pentru a concura cu rețeaua

operatorului în cauză și nivelul la care este posibil pentru ca noii furnizori de acces să intre pe piață.

#### *D. Alți factori relevanți*

56. Pentru determinarea existenței unei poziții dominante a unui operator, în plus față de informațiile referitoare la cota de piață și substituibilitatea din punct de vedere al ofertei, Consiliul Concurenței va analiza, de asemenea, dacă operatorul are acces privilegiat la facilități care nu pot fi - din motive rezonabile - construite în paralel cu cele existente într-o perioadă scurtă de timp, fie din motive legale, fie pentru că ar fi prea costisitor.

57. Pe măsură ce apare concurența între furnizorii de acces, care va amenința poziția dominantă a agentului economic respectiv, sfera de aplicare a drepturilor care sunt acordate de către autorități și, mai ales, acoperirea lor teritorială, vor avea importanță în determinarea puterii pe piață. Consiliul Concurenței va urmări îndeaproape evoluția pieței referitor la aceste aspecte și va ține seama de orice condiții care afectează piața, pentru analizarea aspectelor de acces din punct de vedere al regulilor de concurență.

#### *E. Dominanța colectivă*

58. Prevederile art.6 din lege se aplică și atunci când poziția dominantă a unui agent economic este împărțită cu unul sau mai mulți agenți economici. Circumstanțele în care o poziție dominantă colectivă se creează și se exploatează în manieră abuzivă nu au fost pe deplin clarificate în jurisprudența comunitară și în practica Comisiei Europene, situație care se regăsește și în România.

59. Art.6 din lege ("*abuzul unuia sau mai multor agenți economici*") reglementează o situație de fapt diferită de cea reglementată de art.5 din același act normativ (înțelegeri anticoncurențiale sau practici concertate între agenți economici). Cu toate acestea, nu este exclusă o aplicare paralelă a art.5 și 6 aceluiași înțelegeri sau practici; nimic nu împiedică însă Consiliul Concurenței să aplice doar una dintre aceste prevederi legale, chiar atunci când ambele sunt incidente.

60. Pentru ca doi sau mai mulți agenți economici să se afle într-o dominanță colectivă este necesar ca aceștia împreună să aibă în mod substanțial aceeași poziție față de clienții și concurenții lor, asemenea unei singure companii care ar deține o poziție dominantă. Cu referire concretă la sectorul comunicațiilor electronice, dominanța colectivă ar fi realizată de către doi operatori ai infrastructurii de comunicații electronice care acoperă aceeași piață geografică.

61. În plus, pentru ca două sau mai multe companii să se afle într-o poziție de dominanță colectivă este necesar, deși nu și suficient, ca între aceste companii să nu existe o concurență efectivă pe piața relevantă. În practică, această lipsă de concurență poate să se datoreze faptului că agenții economici respectivi au între ei anumite legături, de tipul unor înțelegeri de cooperare sau acorduri de interconectare. Consiliul Concurenței nu consideră însă că aceste legături sunt în mod legal absolut necesare pentru a exista o poziție de dominanță colectivă. O legătură economică suficientă există în situația în care se manifestă un tip de

interdependență, de genul celor care apar în situațiile de oligopol. De notat este faptul că, în practică, asemenea legături vor exista adesea în sectorul comunicațiilor electronice, unde operatorii de comunicații electronice aproape în mod inevitabil au diverse legături între ei.

62. Dacă se ia exemplul pieței accesului la bucla locală pe o anumită piață geografică relevantă, este foarte posibil ca acest acces să fie controlat, într-un viitor apropiat, de către doi operatori – operatorul aflat în poziție dominantă pe piața comunicațiilor electronice și un operator de televiziune prin cablu. Pentru a furniza anumite servicii clienților, este necesar accesul la bucla locală atât al operatorului aflat în poziție dominantă pe piața de comunicații electronice, cât și al operatorului de televiziune prin cablu. În funcție de împrejurări și, în special, de relația existentă între cei doi operatori, este posibil ca nici unul dintre aceștia să nu dețină o poziție dominantă: cu toate acestea, împreună ei pot deține o poziție dominantă colectivă pe piața de acces la facilități. Pe termen mai lung, progresul tehnic ar putea permite punerea la punct a altor mecanisme viabile de acces la bucla locală, precum rețelele de energie. Se va ține cont de existența acestor mecanisme pentru a stabili dacă există poziții dominante individuale sau colective.

#### **Secțiunea a – 2- a** **Abuzul de poziție dominantă**

63. Aplicarea art.6 din lege presupune existența unei poziții dominante și anumite legături între această poziție dominantă și pretinsul comportament abuziv. În sectorul comunicațiilor electronice, va fi necesară examinarea unui număr de piețe asociate, dintre care una sau mai multe pot fi dominate de către un anumit operator. În aceste împrejurări, există un număr de situații posibile în care pot apărea abuzuri:

- a) comportamentul de pe piața dominată să aibă efecte pe această piață dominată;
- b) comportamentul de pe piața dominată să aibă efecte pe alte piețe decât cea dominată;
- c) comportamentul de pe altă piață decât cea dominată să aibă efecte pe piața dominată;
- d) comportamentul de pe altă piață decât cea dominată să aibă efecte pe o piață, alta decât cea dominată.

64. Deși circumstanțele economice și de fapt din sectorul comunicațiilor electronice prezintă adesea un caracter original, în multe cazuri este posibilă aplicarea principiilor clasice ale dreptului concurenței. Atunci când se analizează problemele de concurență din acest sector, este important să se aibă în vedere jurisprudența existentă și deciziile Consiliului Concurenței referitoare, de exemplu, la exploatarea unei puteri pe piață pentru a controla alte piețe, discriminare și vânzări legate (în forma vânzării legate de servicii).

#### *A. Refuzul de a permite accesul la facilități și impunerea unor clauze contractuale inechitabile*

65. Refuzul de a permite accesul poate constitui o practică interzisă, conform art.6 din lege, dacă refuzul emană de la o companie care se află într-o poziție dominantă datorită controlului deținut asupra infrastructurilor, așa cum, în general, va fi în viitor cazul operatorilor de comunicații electronice existenți în prezent pe piață. Un refuz

poate avea ca efect împiedicarea menținerii unui anumit grad de concurență care există pe piață sau dezvoltarea acestei concurențe.

Refuzul nu va fi abuziv decât dacă rezultă din exploatarea abuzivă a unei poziții dominante sau produce efecte anticoncurențiale. Pe piețele serviciilor de comunicații electronice vor exista inițial puțini concurenți, iar refuzul de a permite accesul la facilități va afecta, în general, concurența de pe aceste piețe. În toate cazurile de refuz, orice justificare va fi examinată cu atenție pentru a determina dacă aceasta este obiectivă.

66. În linii mari, există trei posibilități:

- (a) refuzul de a permite accesul în scopul prestării unui serviciu, când altui operator i s-a permis accesul de către furnizorul de acces pentru a opera pe acea piață a serviciului;
- (b) refuzul de a permite accesul în scopul prestării unui serviciu, când nici unui alt operator nu i s-a acordat accesul de către furnizorul de acces pentru a opera pe acea piață a serviciului;
- (c) o retragere a accesului deja acordat unui anumit client.

#### Discriminarea

67. Referitor la prima dintre ipotezele menționate mai sus, este clar că un refuz de a acorda accesul unui nou client, în situația în care furnizorul de acces aflat într-o poziție dominantă a acordat deja accesul unuia sau mai multor clienți care operează în avalul aceleiași piețe, ar constitui un tratament discriminatoriu care, dacă restricționează concurența de pe piața din aval, reprezintă un abuz. Dacă operatorii de rețea oferă aceleași servicii sau unele similare ca și operatorul care solicită accesul, ar exista posibilitatea în acest mod a restricționării concurenței și a abuzului de poziția lor dominantă. Ar putea exista desigur justificări pentru asemenea refuzuri, de exemplu, față de solicitanții care prezintă un risc potențial din punct de vedere al solvabilității. În absența unei justificări obiective, un refuz reprezintă de obicei un abuz de poziție dominantă pe piața de acces.

68. În termeni generali, o companie care deține o poziție dominantă are obligația de a permite accesul, astfel încât bunurile și serviciile oferite companiilor din aval să le fie furnizate în condiții nu mai puțin favorabile decât cele acordate altor părți, inclusiv în condițiile aplicate propriilor operațiuni din aval.

#### Facilități esențiale

69. Cu privire la a doua ipoteză menționată, se pune întrebarea dacă cel care permite accesul trebuie să fie obligat să incheie contract cu furnizorul de servicii, pentru a-i permite acestuia să opereze pe o nouă piață. Dacă nu există constrângeri legate de capacitate, iar compania care refuză să permită accesul la propriile facilități nu a permis accesul la acea facilitate nici propriei reprezentanțe din aval și nici altei companii care operează pe acea piață a serviciului, atunci se pune problema de a ști ce altă justificare obiectivă ar putea motiva refuzul.

70. În domeniul transportului, s-a stabilit ca o firmă care controlează o facilitate esențială trebuie să permită accesul la acea facilitate în anumite circumstanțe. Aceeași regulă se aplică și sectorului de comunicații electronice. Dacă nu există o alternativă acceptabilă, din punct de vedere comercial, pentru acel serviciu solicitat, atunci partea care solicită accesul nu va putea opera pe piața acelui serviciu dacă

accesul nu îi este acordat. În acest caz, refuzul ar limita din acel moment dezvoltarea de noi piețe sau de noi produse pe acea piață, contrar art.6 lit.(b) din lege sau ar împiedica dezvoltarea concurenței existente pe piață. Un refuz având asemenea efecte este foarte posibil să constituie un abuz.

71. Principiul conform căruia agenții economici care dețin o poziție dominantă sunt obligați să încheie contracte în anumite situații este adesea relevant în sectorul comunicațiilor electronice. În mod curent, pentru majoritatea serviciilor de comunicații electronice există monopoluri sau monopoluri virtuale în asigurarea infrastructurii de rețea. Chiar acolo unde restricțiile au fost sau vor fi în curând ridicate, concurența de pe piețele din aval va continua să depindă de prețurile și condițiile de acces la serviciile de rețea din amonte, care vor reflecta doar în mod gradual mecanismele concurențiale de pe piață. Dat fiind ritmul rapid al progresului tehnologic din sectorul comunicațiilor electronice, este posibil să apară situații în care, companiilor care vor încerca să ofere servicii sau produse noi, care nu se concurează cu produsele și serviciile deja oferite de către operatorul cu poziție dominantă, li se va refuza accesul de către operatorul aflat în poziție dominantă.

72. Consiliul Concurenței trebuie să se asigure că deținerea controlului asupra facilităților, de care se bucură anumiți operatori, nu este folosită în scopul de a împiedica dezvoltarea unui mediu concurențial în sectorul comunicațiilor electronice. Unei companii, care se află într-o poziție dominantă pe o piață a serviciilor și care săvârșește un abuz interzis de art.6 din lege pe acea piață, i se va cere să permită accesul unuia sau mai multor concurenți de pe acea piață la facilitățile deținute, în scopul încetării aceluși abuz. În particular, o companie poate săvârși un abuz de poziție dominantă dacă prin acțiunile sale împiedică apariția unui nou produs sau serviciu.

73. Punctul de pornire în analiza efectuată de către Consiliul Concurenței va fi identificarea unei piețe existente sau potențiale pentru care este solicitat accesul. În scopul de a determina dacă este necesar ca obligația de a permite accesul să fie impusă ca urmare a aplicării regulilor de concurență, se va lua în calcul o eventuală încălcare a obligației de nediscriminare de către compania aflată în poziție dominantă sau următoarele elemente, în mod cumulativ:

(a) accesul la facilitățile în discuție este esențial pentru ca agenții economici să poată concura pe acea piață conexă.

Aspectul cheie îl reprezintă determinarea elementelor care sunt esențiale. Nu este suficient ca poziția companiei care solicită accesul să fie mai avantajoasă în cazul în care accesul îi este permis, ci trebuie ca, prin refuzul de a i se acorda accesul, activitatea propusă să fie ori imposibil de efectuat, ori ineficientă din punct de vedere economic.

(b) capacitatea disponibilă este suficientă pentru acordarea accesului;

(c) compania care deține facilitățile nu reușește să satisfacă cererea de pe o piață a serviciului sau a produsului, blochează intrarea unui produs sau serviciu potențial sau împiedică concurența pe piața unui serviciu sau produs existent sau potențial;



- (d) compania care solicită accesul este pregătită să plătească un preț rezonabil și nediscriminatoriu și acceptă termenii și condițiile nediscriminatorii de acces.

Justificările admisibile în acest context se pot referi la dificultăți insurmontabile în acordarea accesului companiei care îl solicită sau la necesitatea celui care deține infrastructura și care a făcut investiții pentru introducerea unui produs sau serviciu nou de a beneficia de condiții și de o amânare suficientă pentru a folosi acea facilități în scopul de a plasa produsul sau serviciul respectiv pe piață. Cu toate acestea, orice justificare va trebui să fie examinată cu grijă de la caz la caz, întrucât este important pentru sectorul comunicațiilor electronice ca beneficiile care vor apărea - pentru utilizatorii finali - de pe urma dezvoltării unui mediu concurențial să nu fie compromise de acțiunile fostelor monopoluri, care vizează să împiedice apariția și dezvoltarea concurenței.

74. Pentru a se determina dacă s-a săvârșit o încălcare a art.6 din lege, vor fi luate în considerare atât situația reală din zona respectivă sau din alte zone geografice cât și, dacă este relevant, relația dintre configurația tehnică a facilității și acordarea accesului.

75. Problematika privind justificarea obiectivă necesită o analiză foarte riguroasă în acest domeniu. Consiliul Concurenței trebuie să stabilească dacă dificultățile invocate într-un anumit caz sunt insurmontabile, astfel încât să justifice refuzul de a acorda accesul; în plus, autoritățile implicate trebuie să decidă și dacă aceste dificultăți sunt suficiente pentru a prevala asupra prejudiciilor aduse concurenței în cazul în care accesul este împiedicat sau îngreunat și dacă concurența de pe piețele serviciilor din aval este limitată.

76. Furnizorul de acces ar putea manipula trei elemente importante legate de acces, în scopul de a refuza acordarea acestuia: timpul de răspuns, configurația tehnică a rețelei și prețul.

77. Operatorii de comunicații electronice care dețin o poziție dominantă au obligația de a trata solicitările de acces în mod eficient: refuzul de a răspunde sau întârzierea inexplicabilă sau nejustificată în a da un răspuns la o solicitare de acordare a accesului poate constitui un abuz. Consiliul Concurenței va analiza răspunsul dat unei solicitări de acordare a accesului din punctul de vedere al:

- (a) perioadei de timp și condițiilor aplicabile, în mod obișnuit, de către furnizorul de acces la acordarea accesului propriilor filiale sau ramuri operaționale;
- (b) răspunsurilor la solicitările de acordare a accesului la facilități similare de pe alte piețe geografice;
- (c) explicațiilor date oricăror alte întârzieri în rezolvarea solicitărilor de acordare a accesului.

78. Problematika configurației tehnice a rețelei va fi examinată în detaliu, pentru a se determina dacă este reală. În principiu, regulile de concurență necesită ca părții ce solicită accesul să i se acorde acesta la cel mai potrivit punct, cu condiția ca aceasta să fie posibilă din punct de vedere tehnic pentru furnizorul de acces. Problema fezabilității tehnice poate constitui o justificare obiectivă pentru un refuz de acordare a accesului – de exemplu, traficul pentru care accesul este solicitat trebuie

să satisfacă standardele tehnice relevante pentru infrastructură; de asemenea, justificarea obiectivă poate consta în restricții de capacitate.

79. În afară de faptul că poate constitui un abuz de poziție dominantă, practicarea de prețuri excesive pentru acces poate, de asemenea, să fie echivalentă cu un refuz efectiv de a acorda accesul.

80. În cadrul acestor verificări, există un număr de elemente care necesită o evaluare atentă. Problema prețului în sectorul de comunicații electronice este facilitată de posibilitatea ANRC de a institui sisteme transparente de calcul al costurilor, conform Ordonanței Guvernului nr.34/2002.

#### Retragerea accesului

81. Când privește cea de-a treia situație prezentată la pct.66, în jurisprudența comunitară există analize și decizii referitoare la cazuri de retragere a accesului acordat concurenților din aval, precizându-se că: "un întreprinzător care are o poziție dominantă pe o piață de materii prime și care, cu scopul de a-și păstra aceste materii prime pentru prelucrarea propriilor derivate, refuză să servească un client, care este la rândul său producător de asemenea derivate, riscând – prin aceasta - să elimine concurența din partea acestui client, abuzează de poziția sa dominantă în sensul art. 86 din Tratat" (art.6 din Legea concurenței nr.21/1996, cu modificările și completările ulterioare).

82. Rezilierea unilaterală a acordului de acces ridică probleme similare celor examinate în cazul refuzurilor de acordare a accesului. Retragerea accesului acordat deja unui client va constitui, în mod normal, un abuz de poziție dominantă. Totuși, și în acest caz pot fi invocate motive obiective care să poată justifica rezilierea contractului. Aceste motive trebuie să fie proporționale cu efectele asupra concurenței, determinate de retragerea accesului acordat.

#### **B. Alte forme de abuz**

83. Refuzul de a acorda accesul este doar una dintre formele posibile de abuz de poziție dominantă din acest domeniu. Abuzuri pot apărea și în cazul în care accesul a fost deja acordat. Un abuz de poziție dominantă poate apărea, printre altele, atunci când operatorul în cauză se comportă într-o manieră discriminatorie sau atunci când acțiunile operatorului limitează dezvoltarea tehnică sau dezvoltarea piețelor. Exemplele următoare constituie situații de abuz.

#### Configurarea rețelei

84. Configurarea rețelei, de către un operator de rețea care ocupă o poziție dominantă într-un asemenea mod încât face ca accesul să fie, în mod obiectiv, mult mai dificil pentru prestatorii de servicii poate constitui un abuz, numai dacă aceasta nu este justificată de motive obiective. O justificare obiectivă ar putea fi aceea că această configurație conduce la ameliorarea eficienței generale a rețelei.

#### Servicii legate

85. Aceasta problematică prezintă o importanță deosebită atunci când serviciile pentru care operatorul de comunicații electronice ocupă o poziție dominantă sunt legate de alte servicii, pentru care acesta nu deține o poziție dominantă. Atunci când

operatorul de rețea integrat pe verticală, care deține o poziție dominantă, obligă partea care solicită acces să cumpere unul sau mai multe servicii fără a avea o justificare adecvată, aceasta poate duce la împiedicarea concurenților furnizorului de acces în poziție dominantă de a oferi și ei - în mod independent - acele elemente ale „pachetului” de servicii. Această cerință poate astfel să constituie o încălcare a art. 6 din lege. Chiar în cazul în care vânzările legate de două produse sunt în concordanță cu uzanțele comerciale sau există o legătură naturală între cele două produse în cauză, asemenea vânzări pot totuși să constituie un abuz în sensul art.6 din lege, cu excepția cazului când sunt justificate din punct de vedere obiectiv.

#### Tarifarea

86. Pentru a determina dacă tarifarea ridică probleme din punctul de vedere al aplicării regulilor de concurență, va fi necesar să se demonstreze că veniturile și costurile sunt alocate într-un mod adecvat. Alocarea incorectă a costurilor și manipularea prețurilor de transfer pot fi folosite ca mecanisme pentru a ascunde de fapt practicarea prețurilor excesive, a prețurilor de ruinare sau practicarea subvenționării încrucișate.

#### Prețurile excesive

87. Problemele de tarifare legate de accesul furnizorilor de servicii la infrastructura unui operator care deține o poziție dominantă sunt legate deseori de niveluri de prețuri excesive. În absența unei alternative viabile la infrastructura la care prestatorii de servicii încearcă să dobândească acces, operatorul ce deține o poziție dominantă sau de monopol poate fi tentat să practice prețuri excesive.

88. Prețul excesiv poate fi definit ca fiind “un preț exagerat în comparație cu valoarea economică a serviciului furnizat”. Acest exces poate fi, printre altele, determinat în mod obiectiv prin realizarea unei comparații între prețul de vânzare al produsului în cauză și costul de producție al acestuia.

89. Consiliul Concurenței trebuie să determine care este costul real al produsului în cauză. Alocarea corespunzătoare a costurilor este, de aceea, fundamentală în a determina dacă un preț este sau nu excesiv. De exemplu, în cazul în care o societate este angajată în mai multe activități, costurile fiecăreia dintre acestea trebuie clar identificate; la acestea trebuie să se adauge o cotă corespunzătoare din costurile comune. De asemenea, Consiliul Concurenței ar putea să stabilească o metodă adecvată de alocare a costurilor, în cazul în care această alocare face obiectul unui diferend.

90. Pentru a determina dacă un preț este sau nu excesiv, trebuie să se ia în considerare legislația specifică domeniului, care stabilește principiile ce trebuie respectate în materie de stabilire a prețurilor din acel sector.

91. În plus, poate servi ca indicator al prețului excesiv comparația cu alte zone geografice: dacă este posibil, se poate realiza o comparație între prețurile practicate de către o societate comercială aflată în poziție dominantă și acelea practicate pe piețe care sunt deschise concurenței. O asemenea comparație poate permite să se determine dacă prețurile practicate de către compania aflată în poziție dominantă au fost sau nu corecte. În anumite circumstanțe, atunci când nu există date comparative, ANRC ar putea ea însăși să încerce să determine care ar fi fost prețul pe o piață

deschisă concurenței. În anumite cazuri, o astfel de analiză poate fi avută în vedere și de către Consiliul Concurenței pentru a determina dacă un preț este excesiv sau nu.

#### Prețuri de ruinare

92. Prețurile de ruinare apar, printre altele, atunci când o companie aflată în poziție dominantă vinde un bun sau un serviciu la un preț situat sub cost, pe o perioadă lungă de timp, cu scopul de a împiedica noi agenți economici să intre pe piață sau cu scopul de a elimina un concurent, ceea ce îi permite companiei aflate în poziție dominantă să obțină în continuare o creștere a puterii pe piață și, ulterior, o creștere a profiturilor. Practicarea unor astfel de prețuri este interzisă prin prevederile art.6 lit.f) din lege. O astfel de problemă ar putea să apară, de exemplu, în contextul concurenței dintre diferite rețele de comunicații electronice, în cazul în care un operator cu poziție dominantă poate avea tendința să practice prețuri foarte mici în scopul de a elimina concurența din partea altor furnizori de acces la rețea (intrați de curând pe piață). În general, un preț este abuziv dacă este sub media costurilor variabile ale societății în poziție dominantă sau dacă este sub media costurilor totale și dacă practicarea sa face parte dintr-un plan anticoncurențial. În industriile de rețea, o simplă aplicare a regulii de mai sus nu reflectă realitatea economică a acestora.

93. *Costurile variabile* reprezintă acele costuri care variază în funcție de cantitățile produse. Un agent economic care deține o poziție dominantă nu ar avea nici un interes să practice astfel de prețuri, cu excepția aceluia de a elimina de pe piață pe vreunul din concurenții săi și, prin aceasta, să aibă posibilitatea de a crește prețurile și de a profita de poziția sa de monopol; aceasta deoarece vânzarea de unități de produs la prețuri sub costurile variabile generează pierderi echivalente costurilor fixe (acele costuri care rămân constante indiferent de cantitatea produsă) și, cel puțin, ale părții din costurile variabile aferente unităților respective.

94. În scopul comercializării rentabile a unui serviciu sau grup de servicii, un operator trebuie să adopte o strategie de stabilire a prețurilor care să-i permită acestuia acoperirea tuturor costurilor suplimentare prin veniturile suplimentare obținute ca rezultat al prestării serviciului sau grupului de servicii respectiv. În cazul în care un operator în poziție dominantă fixează un preț pentru un produs sau un serviciu dat, care este inferior mediei costurilor totale reieșite din prestarea aceluși serviciu, operatorul trebuie să justifice acest preț în termeni comerciali: un operator în poziție dominantă care ar obține beneficiile de pe urma unei asemenea politici de prețuri, doar dacă unul sau mai mulți concurenți au fost afectați, trebuie considerat ca practicând un abuz.

95. Pentru a dovedi abuzul, autoritatea de concurență este cea care trebuie să determine prețul sub care o companie ar putea obține un profit doar prin eliminarea sau slăbirea unuia sau a mai multor concurenți. Structurile de cost în industriile de rețea tind să fie diferite de majoritatea altor industrii, în măsura în care industriile de rețea suportă costuri comune mult mai mari.

96. De exemplu, în cazul furnizării serviciilor de comunicații electronice, un preț care este egal cu costurile variabile ale unui serviciu poate fi inferior prețului care trebuie practicat de către operator pentru a-și acoperi costul furnizării serviciului. Aplicând testul menționat la punctul 93 prețurilor care vor fi practicate de către un operator pe

o perioadă mai mare de timp și pe care se bazează pentru a decide să investească, costurile luate în considerare trebuie să includă costul marginal care este alocat pentru furnizarea serviciului. În analizarea situației, se va acorda atenție perioadei adecvate de timp în care costurile vor fi analizate. În majoritatea cazurilor, există motive să se considere că nu sunt indicate nici perioadele foarte scurte de timp, dar nici cele foarte lungi.

97. În aceste circumstanțe, Consiliul Concurenței va trebui deseori să examineze costurile suplimentare (incrementale) medii de furnizare a serviciului, putându-se dovedi necesară analizarea acestora pe o perioadă mai mare de un an.

98. În acest context, regulile specifice sectorului de comunicații electronice cu privire la cerințele de contabilitate și transparență a acestuia asigură aplicarea efectivă a art.6 din lege.

#### Subvenționarea încrucișată

99. O practică de subvenționare încrucișată poate constitui un abuz atunci când un operator se află în poziție dominantă pe o piață a produsului sau a serviciului. Dovada unei asemenea practici poate fi făcută demonstrând că operațiunile din aval ale companiei în poziție dominantă nu s-ar putea desfășura profitabil pe baza prețurilor practicate în relațiile cu concurenții de pe piața din aval de către unitatea de operare din amonte a companiei în poziție dominantă. Operatorul aflat în poziție dominantă ar putea ascunde faptul că unitățile sale din aval înregistrează pierderi, alocând activităților legate de acces costuri care ar fi trebuit alocate – în mod normal - operațiunilor din aval sau determinând în mod impropriu prețurile de transfer în cadrul organizației. Ordonanța Guvernului nr.34/2002 abordează acest aspect, ANRC putând impune unui operator în poziție dominantă integrat pe verticală obligații privind evidența contabilă separată, în cadrul contabilității interne de gestiune, pentru anumite activități care au legătură cu interconectarea rețelelor de comunicații electronice ori cu accesul la aceste rețele sau la infrastructura asociată. În plus, îi poate impune să urmărească distinct tarifele la vânzarea de gros și tarifele de transfer intern pentru a asigura, între altele, îndeplinirea obligației de nediscriminare. Cu toate acestea, existența contabilităților separate nu exclude existența unui posibil abuz. Consiliul Concurenței va examina faptele pe baza unei analize de la caz la caz.

100. În anumite circumstanțe, o practică de subvenționare încrucișată ar putea fi demonstrată și arătând că diferența dintre prețurile de acces practicate în relațiile cu concurenții de pe piața din aval (piață care include și operațiunile din aval ale companiei în poziție dominantă, dacă există) și prețul pe care operatorul de rețea îl practică pe piața din aval este insuficientă pentru a permite o furnizare a serviciului în condiții de eficiență rezonabilă pe piața din aval, pentru a obține un profit normal (cu excepția cazului când societatea aflată în poziție dominantă poate demonstra că operațiunile sale din aval se caracterizează printr-o eficacitate excepțională).

101. În ipotezele de mai sus, concurenții de pe piața din aval se vor confrunța cu o practică de subvenționare încrucișată care i-ar putea elimina de pe piață.

Discriminare

102. Un furnizor de acces aflat în poziție dominantă nu poate face discriminări între părțile cu care a încheiat acorduri de acces diferite, atunci când asemenea discriminări ar restricționa concurența. Orice diferențiere fondată mai degrabă pe utilizarea prevăzută a fi dată accesului, decât pe diferențele între tranzacțiile ce ar putea exista pentru furnizorul de acces este contrară art.6 din lege, atunci când discriminarea riscă să restrângă sau să denatureze concurența actuala sau potențială. Această discriminare ar putea lua forma impunerii unor condiții diferite, inclusiv practicarea unor prețuri diferite sau alte diferențieri între acordurile de acces, cu excepția cazului în care asemenea discriminare ar fi în mod obiectiv justificată, de exemplu pe bază de costuri sau considerații tehnice sau de faptul că utilizatorii operează la niveluri diferite. Această discriminare ar putea să restricționeze concurența de pe piața din aval pe care compania care solicită accesul a căutat să opereze, prin faptul că ar putea limita posibilitatea acelui operator de a intra pe piață sau de a-și extinde operațiunile de pe acea piață.

103. Această discriminare ar putea avea efect asupra concurenței și atunci când a avut loc între operatori de pe piețe din aval strâns legate, învecinate. Atunci când există două piețe distincte ale produsului în aval, dar unul dintre produse poate fi considerat substituibil cu celălalt, însă nu și din punct de vedere al prețului, orice discriminare prin prețurile practicate în relația cu furnizorii celor două produse ar putea slăbi concurența actuală sau potențială.

De exemplu, deși în prezent serviciile de telefonie vocală fixă și mobilă constituie probabil piețe ale produsului distincte, aceste piețe sunt în măsură să convergă. Faptul de a practica tarife de interconectare mai mari operatorilor de telefonie mobilă, comparativ cu operatorii de telefonie fixă, va tinde să limiteze această convergență și, prin urmare, va avea efect asupra concurenței. Efecte similare asupra concurenței se pot produce și pe alte piețe de comunicații electronice. Această discriminare va fi, în orice eventualitate, dificil de justificat, dată fiind obligația de a stabili prețuri în funcție de costuri.

104. Referitor la discriminarea prin preț, art.6 lit.c) din lege interzice discriminarea practică de către un agent economic ce deține o poziție dominantă față de clienții săi, inclusiv discriminarea între clienți pe baza faptului că aceștia acceptă sau nu să trateze în mod exclusiv cu acea companie în poziție dominantă.

105. Art.6 din lege nu poate impune unei companii în poziție dominantă să nu aplice un tratament diferențiat pentru categorii diferite de clienți, atunci când diferențierea poate fi obiectiv justificată pe baza tipului de interconectare oferit și/sau pe baza condițiilor în vigoare de acordare a licențelor (dat fiind faptul că aceste diferențe nu determină o distorsionare a concurenței). Dimpotrivă, art.6 de mai sus interzice companiilor în poziție dominantă să practice discriminări pentru tranzacții similare, atunci când o asemenea discriminare va avea efect asupra concurenței. Determinarea faptului dacă aceste diferențe produc efecte distorsionante asupra concurenței trebuie efectuată în fiecare caz în parte. Din această perspectivă, trebuie reamintit că art.5 și 6 din lege se ocupă de aspecte referitoare la concurență și nu de aspecte de reglementare a diferitelor sectoare economice.

106. Discriminarea cu privire la orice aspecte sau condiții ale unor acorduri de acces, fără o justificare obiectivă, poate constitui un abuz. Discriminarea se poate referi la

elemente ca: fixarea tarifelor, întârzieri la acordarea accesului, aspectele tehnice ale accesului, rutare, numerotare, restricții de rețea ce exced cerințelor esențiale și folosirea datelor din rețea referitoare la clienți. Totuși, existența discriminării nu poate fi demonstrată decât pe baza unei analize de la caz la caz. Discriminarea reprezintă o practică interzisă de art.6, indiferent de faptul că ea rezultă sau nu în mod clar din termenii unui anumit acord de acces.

107. Există, în acest context, o obligație generală a operatorului de rețea de a trata clienții independenți în același mod ca și propria sa filială sau activitate de furnizare de servicii din aval. Natura clienților și cererile acestora pot juca un rol semnificativ în a determina dacă tranzacțiile sunt comparabile. Practicarea de prețuri diferite pentru clienți aflați pe niveluri diferite (de exemplu vânzare en gros și en detail) nu constituie în mod necesar o discriminare.

108. Probleme de discriminare pot apărea și în ceea ce privește configurarea tehnică a accesului, dată fiind importanța acesteia. *Gradul de complexitate tehnică a accesului* reprezintă restricțiile asupra tipului sau nivelului din ierarhia rețelei centrale telefonice care asigură accesul sau capacitatea tehnică a acesteia au o importanță deosebită din punct de vedere concurențial. Acestea se pot referi la infrastructurile disponibile pentru a asigura o conexiune sau la tipul interfeței și al sistemului de semnalizare folosit pentru a determina tipul de serviciu ce poate fi pus la dispoziția părții care solicită accesul. *Numărul și/sau localizarea punctelor de conectare* reprezintă cerința de a colecta și distribui traficul pentru o anumită zonă prin centrul de comutare care deservește direct acea zonă – și nu la un nivel mai înalt al ierarhiei de rețea - poate juca un rol important. Partea care solicită accesul suportă cheltuieli suplimentare fie datorită furnizării legăturilor la o distanță mai mare de propriul său centru de comutare, fie datorită faptului că este obligată să plătească tarife de transport mai mari. *Accesul egal* reprezintă posibilitatea clienților părții care solicită accesul de a beneficia de serviciile prestate de către furnizorul de acces prin tastarea aceluiași număr de cifre ca și clienții celui din urmă reprezintă o problemă de mare importanță în ceea ce privește concurența în domeniul comunicațiilor electronice.

#### Justificări obiective

109. Justificările ar putea include factori legați de operarea efectivă a rețelei deținute de operatorul care asigură accesul sau restricții legate de licențiere, de exemplu, de natura drepturilor de proprietate intelectuală.

#### *C. Abuzul de poziție dominantă colectivă*

110. În cazul unei dominanțe colective, comportamentul uneia sau al mai multora dintre companiile în poziție dominantă poate fi abuziv, chiar dacă celelalte nu au același comportament.

111. În completarea măsurilor prevăzute de Legea concurenței nr.21/1996, cu modificările și completările ulterioare, în situația în care nici un operator nu este dispus să acorde accesul și nu există nici o justificare tehnică sau comercială pentru acest refuz, se presupune că ANRC ar putea rezolva această problemă, impunând uneia sau mai multor companii obligația de a acorda accesul, în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.34/2002.

**Secțiunea a 3 – a****Acordurile de acces - art.5 din Legea concurenței nr.21/1996, cu modificările și completările**

112. Restricțiile asupra concurenței incluse sau rezultate din acordurile de acces pot avea două efecte distincte: restrângerea concurenței dintre cele două părți la acordul de acces sau restrângerea concurenței din partea unor terți, de exemplu printr-o exclusivitate acordată uneia sau ambelor părți la acord. Mai mult, în cazul în care o parte a acordului deține o poziție dominantă, clauzele acordurilor de acces pot avea ca rezultat consolidarea poziției dominante sau extinderea acelei poziții dominante pe o piață învecinată sau, dacă aceste clauze sunt incorecte, pot constitui o exploatare ilegală a poziției dominante.

113. Acordurile în care accesul este, în principiu, nelimitat, nu constituie în sine o restricționare a concurenței în înțelesul art.5 alin.(1) din lege. În schimb, obligațiile de exclusivitate din contractele de furnizare a accesului pot conduce la restricționarea concurenței întrucât limitează accesul altor companii la infrastructură. Deoarece majoritatea rețelelor dispun de o capacitate superioară celei de care este susceptibil a avea nevoie un utilizator unic, acesta va fi – în general – și cazul rețelelor de comunicații electronice.

114. Acordurile de acces pot avea importante efecte pozitive pentru concurență, în măsura în care ele pot îmbunătăți accesul pe piețele din aval. În contextul interconectării, acordurile de acces sunt esențiale pentru asigurarea interoperabilității serviciilor și a infrastructurii, conducând astfel la intensificarea concurenței pe piețele serviciilor din aval, care pot genera o valoare superioară în comparație cu infrastructura locală.

115. Totuși, există riscul ca acordurile de acces sau anumite clauze ale acestora să aibă efecte anticoncurențiale. De exemplu, acordurile de acces pot:

- a. să constituie mijloace de coordonare a prețurilor;
- b. să permită partajarea piețelor;
- c. să aibă ca efect excluderea unor terți;
- d. să conducă la un schimb de informații comerciale importante între părți.

116. Riscul coordonării prețurilor este deosebit de acut în sectorul comunicațiilor electronice deoarece tarifele de interconectare reprezintă, adesea, peste 50% din totalul costurilor serviciilor furnizate, iar interconectarea cu rețeaua unui operator cu poziție dominantă este, de obicei, inevitabilă. În aceste condiții, concurența prin preț este limitată, iar riscul coordonării prețurilor este - în mod corespunzător - mai mare.

117. Mai mult, în loc să creeze o concurență între rețele, în anumite condiții, acordurile de interconectare dintre operatorii de rețele pot constitui instrumente de împărțire a piețelor între operatorul de rețea care acordă accesul și operatorii care solicită acest acces.

118. Într-un sector de comunicații electronice liberalizat, tipurile de restricții anterior menționate vor fi monitorizate de către Consiliul Concurenței conform regulilor de concurență. Dreptul părților afectate de orice comportamente anticoncurențiale de a



se adresa autorităților de concurență nu este modificat de legislația de reglementare sectorială în vigoare.

119. Consiliul Concurenței a identificat anumite tipuri de restricții care ar putea încălca art. 5 alin.(1) din lege și, prin urmare, pentru care va fi necesară obținerea beneficiului unei exceptări individuale. Aceste clauze sunt, în general, legate de cadrul comercial al accesului.

120. În sectorul comunicațiilor electronice, în cadrul acordurilor de interconectare, părțile vor obține – în mod inerent - anumite informații privind clienții și traficul concurenților. Acest schimb de informații poate, în anumite cazuri, să influențeze comportamentul concurențial al societăților implicate și ar putea cu ușurință să fie folosit de părți în scopul săvârșirii unor practici concertate, cum ar fi împărțirea piețelor. Ordonanța Guvernului nr.34/2002 prevede că informațiile obținute de la o companie care solicită interconectarea să fie folosite numai în scopurile pentru care au fost furnizate. În vederea respectării regulilor de concurență și a prevederilor Ordonanței Guvernului nr.34/2002, operatorii vor trebui să introducă măsuri de siguranță care să garanteze faptul că informațiile confidențiale vor fi accesibile doar acelor părți ale companiei implicate în realizarea acordurilor de interconectare și că aceste informații nu vor fi folosite în scopuri anticoncurențiale. În condițiile în care aceste măsuri de siguranță sunt complete și funcționează corect, în principiu, nu trebuie să existe motiv pentru care simplele acorduri de interconectare să cadă sub incidența art.5 alin.(1) din lege.

121. Clauzele de exclusivitate, în special cele în virtutea cărora traficul va fi condus exclusiv prin rețeaua de comunicații electronice a uneia sau a celor două părți, mai degrabă decât prin cea a terțului cu care au fost încheiate acorduri de acces vor trebui să facă obiectul unei analize prin prisma art.5 alin.(2) din lege. Dacă nu se furnizează nici o justificare pentru această rutare, clauzele de acest gen vor fi interzise. Aceste clauze de exclusivitate nu sunt, prin urmare, inerente acordurilor de acces.

122. Este foarte puțin probabil ca acordurile de acces care au fost încheiate în scop anticoncurențial să îndeplinească criteriile de acordare a unei exceptări individuale conform art.5 alin.(2) din lege.

123. Mai mult, acordurile de acces pot avea impact asupra structurii concurențiale de pe piață. Tarifele pentru accesul local vor constitui, deseori, o parte considerabilă a costului total al serviciului furnizat consumatorului final de către partea care solicită accesul, limitând astfel posibilitatea manifestării concurenței prin preț. Datorită necesității de a proteja acest grad limitat de concurență, Consiliul Concurenței va acorda atenție examinării acordurilor de acces în contextul efectelor lor potențiale pe piețele relevante, pentru a se asigura că aceste acorduri nu constituie mijloace indirecte sau ascunse pentru fixarea sau coordonarea tarifelor plătite de către utilizatorii finali, practică ce constituie una dintre cele mai grave încălcări ale art.5 alin.(1) din lege. Din acest punct de vedere, piețele de tip oligopol vor fi tratate cu o atenție specială.

124. În plus, clauzele care implică o discriminare ce conduce la excluderea terților au în aceeași măsură și un efect de restricționare a concurenței. Cea mai importantă

este discriminarea prin preț, calitate sau alte aspecte comerciale semnificative ale accesului, în detrimentul părții care solicită accesul, care are ca scop, în general, favorizarea într-o manieră incorectă a operațiunilor furnizorului de acces.

#### **CAPITOLUL IV- CADRUL DE ANALIZĂ A SITUAȚIEI ÎN CARE UN OPERATOR FURNIZEAZĂ ATÂT REȚELE DE COMUNICAȚII ELECTRONICE, CÂT ȘI REȚELE DE TELEVIZIUNE PRIN CABLU**

125. Consiliul Concurenței consideră că furnizarea de rețele de comunicații electronice și de rețele de televiziune prin cablu, de către un operator aflat în poziție dominantă, poate constitui o piedică în calea dezvoltării pieței și a manifestării efectelor pozitive pentru concurență ale liberalizării.

126. Pentru a se obține efectele scontate, ca rezultat al procesului de liberalizare, măsurile minime ar trebui să vizeze:

- a) asigurarea transparenței informației contabile și prevenirea comportamentului discriminatoriu, acolo unde un operator de comunicații electronice în poziție dominantă, ce furnizează infrastructură de rețea publică comutată de comunicații electronice, furnizează și infrastructură de rețea de televiziune prin cablu;
- b) asigurarea separării contabilității financiare pentru serviciile de furnizare a fiecărei rețele și pentru activitățile operatorului ce constau în furnizarea de servicii de comunicații electronice.

127. Simpla separare a contabilității va asigura doar transparența fluxurilor financiare, în timp ce separarea legală ar putea conduce la o mai mare transparență a activelor și a costurilor și ar facilita monitorizarea profitabilității și a managementului operațiunilor pe rețeaua de cablu. Furnizarea rețelelor de comunicații electronice și a rețelelor de cablu TV sunt activități legate. Prin urmare, poziția unui operator pe una dintre aceste piețe are impact asupra poziției sale de pe o altă piață, iar supravegherea activităților sale de pe aceste piețe devine mai dificilă.

128. În aplicarea regulilor de concurență în cazuri specifice este esențial să fie avut în vedere contextul juridic și economic. Aceasta implică faptul că schimbările în condițiile pieței, cum ar fi cele generate de progresul tehnologic, au un impact direct în analiza efectuată în baza legii. În momentul convergenței și al apariției noilor piețe ale serviciilor multimedia, deținerea încrucișată a proprietății între rețelele de comunicații electronice și cele de cablu are un impact potențial mult mai ridicat cu privire la puterea de piață și la potențialul abuz de poziție dominantă. Comportamentul comercial al agentului economic în cauză va necesita, prin urmare, o analiză mai detaliată, având în vedere că există o mare probabilitate pentru apariția unui comportament abuziv și a unor efecte de împiedicare a accesului pe piață. În aceste condiții, contabilitatea separată ar putea constitui o măsură insuficientă, fiind mai indicată implementarea separării legale, în sensul de operare a celor două tipuri de rețele - de cablu TV și de comunicații electronice – prin entități legale distincte.

129. În plus, pe piețele de telefonie locală, este indicat ca operatorul care exploatează cele două rețele să nu fie singurul furnizor al infrastructurii pentru concurenții săi, având în vedere condițiile specifice ale piețelor relevante locale de

telefonie, unde, de regulă, construirea de infrastructuri paralele este lentă și costisitoare.

130. O eventuală excludere a utilizării rețelei de comunicații electronice publice pentru difuzarea de programe de televiziune ar putea conduce însă la creșterea deficitului de capacitate disponibilă pentru acest tip de transmisie. Limitarea capacității disponibile ar putea avea, în special, efecte severe asupra furnizorilor de servicii de televiziune prin cablu.

131. Consiliul Concurenței intenționează să acționeze conform art.5 sau art.6 din lege și *Regulamentului privind autorizarea concentrărilor economice*, în urma unei analize de la caz la caz, pentru reducerea unor efecte anticoncurențiale viitoare ale furnizării de către un anumit operator a rețelelor de televiziune prin cablu și a celor de comunicații electronice. Acțiunea poate fi pornită din oficiu sau în urma sesizării cu o plângere conform art.6 din lege. De asemenea, Consiliul Concurenței poate acționa ca rezultat al unei notificări realizate de către o companie de comunicații electronice și televiziune prin cablu în poziție dominantă, având ca obiect extinderea sa în noi zone multi-media, prin impunerea unor modificări structurale sau a altor măsuri pe care le va considera indicate pentru menținerea unui mediu concurențial normal.

132. În acest sector, art.6 din lege ar trebui aplicat *a fortiori* unui agent economic care este proprietarul atât al unei rețele de comunicații electronice, cât și al unei rețele de cablu, în particular când deține o poziție dominantă pe ambele piețe. Atunci când un agent economic deține o poziție dominantă pe două piețe, acesta nu trebuie ca - prin comportamentul său - să submineze și să distorsioneze concurența. Aceasta dominantă nu trebuie folosită, în special, ca o pârghie pe piețe învecinate, împiedicând astfel apariția unor servicii noi sau consolidând poziția dominantă prin achiziții sau înființarea de societăți cooperative fie orizontale, fie verticale.

133. Pentru a acționa împotriva unor practici interzise de art. 6 din lege, Consiliul Concurenței poate decide declanșarea unor investigații, din oficiu sau în urma unei plângeri. În plus, în baza art. 5 din aceeași lege, a prevederilor *Regulamentului Consiliului Concurenței privind aplicarea prevederilor art.5 și art.6 din Legea concurenței nr.21/1996 privind practicile anticoncurențiale și a Regulamentului privind autorizarea concentrărilor economice*, Consiliul Concurenței poate primi o notificare a unei operațiuni, pe care o va analiza în lumina circumstanțelor specifice ale cazului. Este posibil ca extinderea pe piețe învecinate a unui operator în poziție dominantă, atât pe rețele de comunicații electronice, cât și pe rețele de televiziune prin cablu, să genereze îndoieli serioase privind compatibilitatea operațiunii în cauză cu un mediu concurențial normal.

134. Furnizarea rețelelor de comunicații electronice și a celor de televiziune prin cablu de către un singur operator, fost monopolist, conduce la crearea unei poziții de start asimetrice pentru operatorii de comunicații electronice dominanți comparativ cu noii intrați pe piață, având în vedere că piețele din acest domeniu tind să fie convergente; în primul rând, va acționa ca o constrângere semnificativă asupra dezvoltării optime a acestor piețe. În mod clar această situație va avea ca efect reducerea concurenței pe piața comunicațiilor electronice, cât timp noii intrați vor fi incapabili să acceseze bucla locală independent de operatorul în poziție dominantă. În al doilea rând, această situație creează o mai mare posibilitate pentru ca

operatorul dual în poziție dominantă să acționeze într-o manieră care să împiedice inovația și să întârzie dezvoltarea piețelor multimedia din România.

## CONCLUZII

135. Consiliul Concurenței consideră că regulile de concurență și reglementările specifice ale sectorului formează un set coerent de măsuri pentru asigurarea unui mediu de piață concurențial și liberalizat al piețelor de comunicații electronice din România.

136. Atunci când vor fi invocate regulile de concurență, Consiliul Concurenței va stabili care sunt piețele relevante și va aplica art.5 și 6 din lege în concordanță cu principiile expuse în prezentele Instrucțiuni.

137. Abordarea stabilită în Instrucțiunile de față va promova concurența pe piețele de comunicații electronice și servicii multimedia, în beneficiul consumatorilor, prin oportunitățile create pentru noii intrați și prin încurajarea concurenței la nivelul buclei locale, dezvoltarea unor noi servicii pentru consumatori și crearea unei industrii multimedia puternice.

138. La data intrării în vigoare a prezentelor Instrucțiuni, se abrogă Instrucțiunile Consiliului Concurenței privind modul de aplicare a regulilor de concurență acordurilor de acces din sectorul de comunicații electronice – cadru general, piețe relevante și principii, puse în aplicare prin Ordin al Președintelui Consiliului Concurenței nr.225/2002, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 920/17 decembrie 2002.

## INSTRUCȚIUNI

### date în aplicarea prevederilor art. 33 din Legea concurenței nr. 21/1996, cu privire la calculul taxei de autorizare a concentrărilor economice

În temeiul art. 28 alin. (1) și (3) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Concurenței adoptă prezentele instrucțiuni:

#### 1. Introducere

Scopul acestor instrucțiuni este de a aduce clarificări de ordin procedural și practic, necesare calculului taxei de autorizare prevăzute la art. 33 din Legea concurenței nr.21/1996, cu modificările și completările ulterioare, denumită în continuare *lege*.

#### 2. Obligația de plată

Sunt obligați la plata taxei de autorizare a concentrărilor economice, instituită conform art. 33, agentul sau agenții economici care au înaintat notificarea Consiliului Concurenței, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind autorizarea concentrărilor economice și care au obținut autorizarea în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (1) lit. b) sau ale art. 51 alin. (2) lit. b) sau c) din lege.

În urma obținerii autorizării, agentul sau agenții economici care au efectuat procedura notificării devin agenți economici plătitori ai taxei stabilite potrivit dispozițiilor prezentelor instrucțiuni.

În situația în care agentul sau agenții economici plătitori nu fac dovada achitării taxei de autorizare în termenul specificat prin decizie, se vor aplica sancțiunile prevăzute la art. 56 alin. 1 lit. d) din lege.

#### 3. Modul de calcul al cifrei de afaceri pentru fiecare agent economic implicat

În sensul prezentelor instrucțiuni, cifra de afaceri va reprezenta însumarea veniturilor pe piața relevantă pe care are loc operațiunea de concentrare economică.

Din această cifră de afaceri se vor deduce accizele înregistrate ca obligații de plată și valoarea exporturilor efectuate în ceea ce privește produsele de pe piața relevantă .

Dacă agentul economic implicat – definit conform prevederilor Regulamentului privind autorizarea concentrărilor economice – face parte dintr-un grup în care mai există agenți economici care acționează pe piața relevantă pe care are loc operațiunea de concentrare economică notificată, se vor lua în calcul și cifrele de afaceri ale acestor agenți economici dacă, după realizarea operațiunii de concentrare economică, vor rămâne sau vor deveni membri ai grupului din care face parte agentul sau agenții economici care înaintează notificarea.

În scopul evitării dublei înregistrări, la calculul cifrei de afaceri a membrilor grupului nu se vor lua în calcul valorile rezultate din vânzările de produse și/sau

prestările de servicii, efectuate între aceștia, pe piața relevantă pentru consumul intern al grupului.

În cazul dobândirii controlului parțial, așa cum este definit în Regulamentul privind autorizarea concentrărilor economice, cifra de afaceri corespunzătoare activelor cumpărate se va calcula - în situația în care activitatea sau specificul activelor cumpărate nu permite defalcarea cifrei de afaceri - proporțional cu ponderea acestora din totalul patrimoniului agentului economic vânzător.

#### **4. Calculul cifrei de afaceri cumulate căreia i se aplică taxa de autorizare**

În cazul realizării unei concentrări economice prin fuziune, cifra de afaceri va fi cea rezultată din cumularea cifrelor de afaceri ale agenților economici care fuzionează și ale membrilor grupurilor din care aceștia, eventual, fac parte, calculate conform prezentelor instrucțiuni.

Când operațiunea de concentrare economică se realizează prin dobândirea controlului unic, cifra de afaceri va fi cea rezultată din cumularea cifrelor de afaceri ale agentului economic achizitor și ale membrilor grupului din care acesta, eventual, face parte cu cifrele de afaceri ale agentului economic achiziționat și ale agenților economici controlați, direct sau indirect, de către agentul economic achiziționat.

La concentrarea economică realizată prin dobândirea controlului în comun asupra unui agent economic existent, cifra de afaceri va fi rezultatul cumulării cifrelor de afaceri, calculate conform prezentelor instrucțiuni, ale agenților economici care dobândesc controlul în comun și ale grupurilor din care acestea, eventual, fac parte cu cifra de afaceri a agentului economic asupra căruia s-a dobândit controlul în comun și ale agenților economici controlați, la rândul lor, direct sau indirect, de către agentul economic asupra căruia s-a dobândit controlul în comun.

În cazul în care controlul în comun se dobândește în baza unui acord, de către doi sau mai mulți agenți economici asupra unui agent economic nou-creat, cifra de afaceri se va calcula prin cumularea cifrelor de afaceri ale părților la acord și ale membrilor grupurilor din care acestea, eventual, fac parte. Dacă societatea în comun concentrativă acționează pe o piață relevantă pe care societățile-mamă nu sunt prezente, cifra de afaceri este zero.

Dacă nu există o cifră de afaceri cumulată a agenților economici implicați în operațiunea de concentrare economică notificată, deoarece agentul sau agenții economici achizitori nu-și desfășoară activitatea în România, se va lua în calcul cifra de afaceri a agentului economic achiziționat și ale agenților economici controlați, direct sau indirect, de către agentul economic achiziționat.

#### **5. Declararea cifrei de afaceri**

Agentul sau agenții economici care notifică trebuie să transmită Consiliului Concurenței, în termen de 10 zile de la data la care notificarea concentrării economice a devenit efectivă, o notă care va cuprinde cifra de afaceri calculată conform prezentelor instrucțiuni.

Nota va cuprinde atât cifra de afaceri totală, la care se va aplica taxa, cât și cifrele de afaceri care au compus-o, cu menționarea agenților economici de la care provin.

Nota va fi prezentată în original și va purta semnăturile și ștampilele autorizate.

## 6. Precizări finale

Sumele provenite din plata taxei de autorizare, conform art. 33 alin. (3) din lege, se varsă la bugetul de stat în termenul și conform procedurilor stabilite de reglementările fiscale.

Sumele reprezentând taxa de autorizare se virează de către agenții economici plătitori, cu ordin de plată tip trezorerie, la bugetul de stat, în contul nr. 20.17.01.03, deschis la trezoreria statului.

Consiliul Concurenței controlează modul în care se asigură respectarea prevederilor prezentelor instrucțiuni privind stabilirea și plata taxei de autorizare a concentrărilor economice.

Taxele de autorizare, achitate sau transmise spre încasare înainte de intrarea în vigoare a prezentelor instrucțiuni, rămân valabile.

La data intrării în vigoare a prezentelor instrucțiuni se abrogă Instrucțiunile date în aplicarea art. 33 alin. (2) din Legea concurenței nr. 21/1996, cu privire la calculul taxei de autorizare a concentrărilor economice, puse în aplicare prin Ordinul nr. 34/1998 al președintelui Consiliului Concurenței, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 175/07.05.1998.

**P R E Ţ U R I L E**  
**publicațiilor legislative pentru anul 2004**  
**— pe suport tradițional —**

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoarea abonamentului anual	Valoarea abonamentului trimestrial			
		— lei —	Trim. I	Trim. II	Trim. III	Trim. IV
1.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba română	9.875.000	2.468.750	2.715.750	2.987.500	3.286.000
2.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba română, numere bis*)	1.780.000	—	—	—	—
3.	Monitorul Oficial, Partea I, în limba maghiară	7.900.000	1.975.000	1.975.000	1.975.000	1.975.000
4.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	12.500.000	3.125.000	3.125.000	3.125.000	3.125.000
5.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	2.530.000	632.500	632.500	632.500	632.500
6.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	10.680.000	2.670.000	2.670.000	2.670.000	2.670.000
7.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	9.850.000	2.462.500	2.462.500	2.462.500	2.462.500
8.	Colecția Legislația României	2.500.000	625.000	687.500	756.500	832.500
9.	Colecția de hotărâri ale Guvernului și alte acte normative	4.150.000	1.038.000	1.141.500	1.255.500	1.381.500
10.	Repertoriul actelor normative	625.000	—	—	—	—
11.	Decizii ale Curții Constituționale	470.000	—	—	—	—
12.	Ediții trilingve	2.500.000	—	—	—	—

\*) Cu excepția numerelor bis în care se publică acte cu un volum extins și care interesează doar un număr restrâns de utilizatori.

**Toate publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ sunt purtătoare de T.V.A. în cotă de 9%, aceasta fiind inclusă în prețul de abonament.**

**Pentru siguranța clienților, abonamentele la publicațiile Regiei Autonome „Monitorul Oficial“ se pot efectua prin următorii difuzori:**

- ◆ COMPANIA NAȚIONALĂ „POȘTA ROMÂNĂ“ — S.A. — prin oficiile sale poștale
- ◆ RODIPET — S.A. — prin toate filialele
- ◆ INTERPRESS SPORT — S.R.L. — București, str. Hristo Botev nr. 6 (telefon/fax: 313.85.07; 313.85.08; 313.85.09)
- ◆ PRESS EXPRES — S.R.L. — Otopeni, str. Flori de Câmp nr. 9 (telefon/fax: 221.05.37; 0745.133.712)
- ◆ M.T. PRESS IMPEX — S.R.L. — București, bd. Basarabia nr. 256 (telefon/fax: 255.48.15; 255.48.16)
- ◆ INFO EUROTRADING — S.A. — București, Splaiul Independenței nr.202A (telefon/fax: 212.73.54)
- ◆ ACTA LEGIS — S.R.L. — București, str. Banul Udrea nr. 10, (telefon/fax: 411.91.79)
- ◆ CURIER PRESS — S.A. — Brașov, str. Traian Grozăvescu nr. 7 (telefon/fax: 0268/47.05.96)
- ◆ MIMPEX — S.R.L. — Hunedoara, str. Ion Creangă nr. 2, bl. 2, ap. 1 (telefon/fax: 0254/71.92.43)
- ◆ CALLIOPE — S.R.L. — Ploiești, str. Candiano Popescu nr. 36 (telefon/fax: 0244/51.40.52, 0244/51.48.01)
- ◆ ASTOR-MED — S.R.L. — Iași, str. Sucidava nr. 2, bl. U2, sc. C, ap. 2 (telefon/fax: 0232/27.91.76, 0232/25.84.27)

**EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR**

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: marketing@ramo.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro